

AN tAONTAS EORPACH

An Treoirleabhar Comhchleachtais

ó Pharlaimint na hEorpa,
ón gComhairle agus ón gCoimisiún
dóibh siúd atá rannpháirteach
i ndréachtú reachtaíocht
an Aontais Eorpaigh

GA

**An Treoirleabhar Comhchleachtais
ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle
agus ón gCoimisiún
dóibh siúd atá rannpháirteach i ndréachtú
reachtaíocht an Aontais Eorpaigh**

AN tAONTAS EORPACH

*Seirbhís is ea Europe Direct a chabhróidh leat freagraí
a fháil ar do cheisteanna maidir leis an Aontas Eorpach*

**Uimhir shaorghlao (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

[*] Bíonn an fhaisnéis a thugtar saor in aisce, agus formhór na nglanna
(cé go bhféadfadh roinnt oibrítheoirí, boscaí gutháin nó óstáin táille a
ghearradh ort).

Tá breis eolais faoin Aontas Eorpach le fáil ar an idirlíon (<http://europa.eu>).

Lucsamburg: Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh, 2015

Print ISBN 978-92-79-49088-0 doi:10.2880/860426 KB-02-13-228-GA-C
PDF ISBN 978-92-79-49127-6 doi:10.2880/859125 KB-02-13-228-GA-N

© An tAontas Eorpach, 2015

Is ceadmhach aon chuid den fhoilseachán seo a atáirgeadh, ach an fhoinsé a admháil.

CLÁR NA nÁBHAR

- 5 Brollaigh
- 9 **Prionsabail ghinearálta**
(Treoirlíne 1 go Treoirlíne 6)
- 23 **Na codanna éagsúla den ghníomh**
(Treoirlíne 7 go Treoirlíne 15)
- 47 **Tagairtí inmheánacha agus seachtracha**
(Treoirlíne 16 agus Treoirlíne 17)
- 57 **Gníomhartha leasaitheacha**
(Treoirlíne 18 agus Treoirlíne 19)
- 67 **Forálacha críochnaitheacha, aisghairmeacha agus iarscríbhinní**
(Treoirlíne 20, Treoirlíne 21 agus Treoirlíne 22)

BROLLACH DON DARA HEAGRÁN

Léiríodh, le níos mó ná deich mbliana, gur uirlis luachmhar é an Treoirleabhar Comhchleachtais chun a áirithiú go ndréachtófar gníomhartha dlí de chuid Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle agus an Choimisiúin go soiléir agus go cruinn. Is foinse tagartha iad na príonsabail atá leagtha amach sa Treoirleabhar do na trí institiúid maidir le hábhair dréachtaithe reachtaigh.

Tá roinnt athruithe tagtha chun cinn ar an dlí ar a dtugtar dlí an Aontais anois, áfach, ó foilsíodh an chéad eagrán den Treoirleabhar sa bhliain 2000. Bhí gá leis na nuashonruithe páirteacha a bhí ar fáil ar líne cheana, agus na hoiriúnuithe a tugadh isteach le Conradh Liospóin ⁽¹⁾ a chomhdhlúthú in eagrán nua.

Rinneadh simpliú ar an eagrán seo i mbealaí áirithe agus cuirtear san áireamh leis seo na hathruithe is déanaí. Táthar ag súil go mbeidh tuilleadh forbairtí freisin; ag an tráth oiriúnach, beidh ar an nGrúpa Machnaimh ar Dhréachtú Reachtach ⁽²⁾, a bheidh freagrach as a áirithiú go gcoimeádfar an Treoirleabhar cothrom le dáta, na forbairtí sin a chomhtháthú i dtéacs an Treoirleabhair.

Is ardán do phríonsabail ghinearálta an dréachtaithe é an Treoirleabhar Comhchleachtais. Baineann gach institiúid úsáid as an Treoirleabhar in éineacht le huirlisí eile ina bhfuil foirmlithe caighdeánacha áirithe agus rialacha praiticiúla níos mionsonraithe.

Go leana an Treoirleabhar oiriúnuithe agus nuashonraithe de chur le cáilíocht gníomhartha dlí an Aontais.

An Bhruiséil, an 11 Iúil 2013

*Thar ceann Sheirbhís Dlí
Pharlaimint na hEorpa*
Christian PENNERA
Príomh-Chomhairleoir Dlí

*Thar ceann Sheirbhís Dlí
na Comhairle*
Hubert LEGAL
Príomh-Chomhairleoir Dlí

*Thar ceann Sheirbhís Dlí
an Choimisiúin*
Luis ROMERO REQUENA
Ard-Stiúrthóir

[1] Chun críocha an eagrán seo, rinneadh foclaíocht na dtreoirlínte comhchoiteanna arna nglacadh le Comhaontú Idirinstitiúideach 1998 (féach an brollach don chéad eagrán), lenar tugadh isteach foranna an Treoirleabhair, a chur in oiriúint i dtaobh pointí áirithe chun na forbairtí sin a chur san áireamh.

[2] Cruthaíodh an Grúpa Machnaimh in 2010 chun comhoibriú idir na trí institiúid maidir le dréachtú reachtach a éascú.

BROLLACH DON CHÉAD EAGRÁN

Is den bhunriachtanas é a áirithiú go ndréachtófar reachtaíocht an Chomhphobail go héifeachtach le go bhféadfar an reachtaíocht sin a thuiscint níos fearr agus a chur chun feidhme mar is ceart. Ní mór gníomhartha arna nglacadh ag institiúidí an Chomhphobail a tharraingt suas go cruinn comhchuí, i gcomhréir le prionsabail aonfhoirmeacha maidir le leagan amach agus dréachtú reachtaíochta ionas gur féidir le saoránaigh agus le hoibreoirí eacnamaíoch na hoibleagáidí agus na cearta atá acu a shainathint agus gur féidir leis na cúirteanna iad a chur i bhfeidhm, agus ionas gur féidir leis na Ballstáit, nuair is gá, na gníomhartha sin a thrasú mar is ceart in am agus i dtráth.

Ó tháinig an Chomhairle Eorpach le chéile i nDún Éideann in 1992, aithníodh ar an leibhéal polaitiúil is airde go raibh gá le reachtóireacht níos fearr — trí ghníomhartha atá níos simplí agus níos soiléire agus iad i gcomhréir leis na prionsabail sin go ndréachtófaí an reachtaíocht go héifeachtach. Ghlac an Chomhairle agus an Coimisiún araon bearta chun riar ar an ngá sin ⁽³⁾. Athdhearbháíodh é le Dearbhú Uimh. 39 faoin gcáilíocht i leith reachtaíocht an Chomhphobail a dhréachtú, atá i gceangal leis an Ionstraim Chríochnaitheach de Chonradh Amstardam. De thoradh an Dearbhaithe sin, ghlac na trí institiúid a bhí rannpháirteach sa nós imeachta i leith gníomhartha Comhphobail a ghlacadh, Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún, treoirlínte comhchoiteanna lenar beartaíodh, tríd an gComhaontú Idirinstitiúideach an 22 Nollaig 1998 ⁽⁴⁾, feabhas a chur ar cháilíocht dréachtaithe reachtaíochta an Chomhphobail.

Ba iad na trí sheirbhís dlí a tharraing an treoirleabhar seo suas de bhun an Chomhaontaithe sin chun an t-innechar a fhorbairt agus impleachtaí na dtreoirlínte sin a mhíniú, trí thrácht a dhéanamh ar gach uile threoirlíne agus iad a léiriú le samplaí. Is é is aidhm don treoirleabhar ná go mbainfidh gach duine atá rannpháirteach i ndréachtú na gcineálacha gníomhartha Comhphobail is coitianta úsáid as. Thairis sin, ba cheart an treoirleabhar a bheith ina spreagadh maidir le haon ghníomh de chuid na n-institiúidí, bíodh siad faoi chuimsiú Chonarthaí na gComhphobal nó faoi chuimsiú theidil an Chonartha ar an Aontas Eorpach maidir leis an gcomhbheartas eachtrach agus slándála agus maidir le comhar póilíneachta agus breithiúnach in ábhair choiriúla.

[3] Rún ón gComhairle an 8 Meitheamh 1993 maidir leis an gcáilíocht i leith reachtaíocht an Chomhphobail a dhréachtú (IO C 166, 17.6.1993, lch. 1).

An Coimisiún: Treoirlínte ginearálta le haghaidh an bheartais reachtaíochta, doiciméad SEC(1995) 2255/7, an 18 Eanáir 1996.

[4] An Comhaontú Idirinstitiúideach an 22 Nollaig 1998 maidir leis na treoirlínte comhchoiteanna a bhaineann le cáilíocht dhréachtú reachtaíocht an Chomhphobail (IO C 73, 17.3.1999, lch. 1).

Moltar an Treoirleabhar Comhchleachtais a úsáid in éineacht le téacsanna eile atá níos sainiúla, mar Lámhleabhar Fasach na Comhairle, The Commission's Manual on Legislative Drafting, *an Treoir Stíle Idirinstitiúideach* arna fhoilsiú ag Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach nó na múnlaí sin in LegisWrite. Lena chois sin, fóirfidh sé i gcónaí tagairt do na forálacha ábhartha atá sna Conarthaí agus do na gníomhartha bunúsacha is tábhachtaí i dtaca le réimse ar leith agus go minic, ní féidir déanamh dá uireasa.

Iarrtar ar bhaill foirne na dtrí institiúid úsáid a bhaint as an Treoirleabhar seo agus cur leis trína gcuid tuairimí féin a thabhairt air. Féadfar na tuairimí sin a chur aon tráth chuig an ngrúpa idirinstiúideach um an gcáilíocht dréachtaithe a chinnteoidh go mbeidh an Treoirleabhar cothrom le dáta.

Tá na trí sheirbhís dlí ag súil go gcabhróidh an Treoirleabhar leo siúd go léir atá rannpháirteach ar shlí ar bith i ndréachtú gníomhartha reachtacha sna hinstiúidí. Beidh siad go léir in ann oibriú de réir na comhsprice sin chun reachtaíocht a thíolacadh chuig saoránaigh na hEorpa a shoiléireoidh aidhmeanna an Aontais Eorpaigh agus na modhanna a úsáideann sé chun na haidhmeanna sin a bhaint amach.

An Bhruiséil, an 16 Márta 2000

*Thar ceann Sheirbhís Dlí
Pharlaimint na hEorpa*
Gregorio GARZÓN CLARIANA
Príomh-Chomhairleoir Dlí

*Thar ceann Sheirbhís Dlí
na Comhairle*
Jean-Claude PIRIS
Príomh-Chomhairleoir Dlí

*Thar ceann Sheirbhís Dlí
an Choimisiúin*
Jean-Louis DEWOST
Ard-Stiúrthóir

Prionsabail ghinearálta

(Treoirlíne 1 go Treoirlíne 6)

1

DÉANFAR GNÍOMHARTHA DLÍ AN AONTAIS A DHRÉACHTÚ GO SOILÉIR, GO SIMPLÍ AGUS GO BEACHT (*).

- 1.1.** Maidir le dréachtú gnímh dlí, ní mór é a bheith:
- > **soiléir**, sothuigthe agus gan a bheith débhríoch;
 - > **simplí**, achomair agus gan aon eilimintí a bheith ann nach bhfuil gá leo;
 - > **beacht** agus nach bhfágtar aon éiginnteacht in intinn an léitheora.
- 1.2.** Is ionann an prionsabal seo atá bunaithe ar an gciall choitianta agus léiriú ar phrionsabail ghinearálta an dlí, mar shampla:
- > comhionannas na saoránach os comhair an dlí, sa chiall gur cheart rochtain a bheith ag gach duine ar an dlí agus é a bheith sothuigthe;
 - > deimhneacht dhlíthiúil sa mhéid gur cheart go bhfeicfí roimh ré cén chaoi a gcuirfí an dlí i bhfeidhm.
- 1.2.1.** Tá tábhacht ar leith ag baint leis an bprionsabal sin maidir le gníomhartha dlí an Aontais, nach mór dóibh réiteach le córas atá casta, ilchultúrtha agus ilteangach (féach Treoirlíne 5).
- 1.2.2.** Le linn don phrionsabal sin a bheith á chur i bhfeidhm, tá dhá aidhm ann: ar an gcéad dul síos, gníomhartha a dhéanamh níos sothuigthe; ar an dara dul síos, díospóidí atá mar thoradh ar dhroch-dhréachtú a sheachaint.
- 1.3.** Féadfaidh Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh forálacha nach bhfuil dréachtaithe go soiléir a léiriú ar bhonn atá srianta. Má tharlaíonn sé sin, is é an toradh a bheidh ann ná malairt an rúin a bhí ann nuair a cuireadh foclaíocht dhébhríoch isteach sa téacs mar bhealach chun fadhbanna a réiteach i gcaibidlíocht na forála⁽⁵⁾.
- 1.4.** Is léir gur féidir go mbeidh coimhlint ann idir an riachtanas maidir le simplíocht agus an riachtanas maidir le beaichte. Is minic a bhaintear simplíocht amach ar aimhleas na beaichte agus a

(*) San eagrán seo den Treoirleabhar Comhcheachtais, cuireadh foclaíocht na Treoirlíne seo in oiriúint chun aird a thabhairt ar na hathruithe a tugadh isteach le Conradh Liospóin a chur san áireamh.

(5) Féach Cás C-6/98 *ARD v Pro Sieben* (1999) ECR I-7599.

mhalairt. Go praiticiúil, ní mór cothromaíocht a bheith ann le go mbeidh an fhoráil chomh beacht agus is féidir agus fós sách éasca le tuiscint. Féadann athrú teacht ar an gcothromaíocht sin ag brath orthu siúd a ndírítear na forálacha chucu (féach Treoirlíne 3).

Sampla de théacs nach bhfuil an chothromaíocht sin ann:

“Tabharfar isteach córas lipéadaithe [táirge] éigeantach agus beidh sé éigeantach sna Ballstáit go léir ón 1 Eanáir 2000 ar aghaidh. Ní chuirfear as an áireamh, áfach, sa chóras éigeantach sin gur féidir le Ballstát a chinneadh go gcuirfear an córas i bhfeidhm ar bhonn roghnach amháin i leith [an táirge] arna dhíol sa Bhallstát céanna sin.”

- 1.4.1. Chun go bhféadfar an cuspóir reachtach a chur in iúl go simplí, ba cheart don dréachtóir iarracht a dhéanamh coincheapa simplí a úsáid. Nuair is féidir, ba cheart teanga an phobail a úsáid. Nuair is gá, ba cheart tús áite a thabhairt don fhriotal soiléir seachas do cheisteanna stíle. Mar shampla, ba cheart úsáid chomhchiallach agus nathanna éagsúla chun an smaoinemh céanna a chur in iúl a sheachaint.
- 1.4.2. Má dhéantar dréachtú atá ceart ó thaobh na gramadaí de agus ina n-urramaítear rialacha na poncaíochta, beidh sé níos fusa an téacs a thuiscint sa teanga inar dréachtaíodh é agus níos fusa é a aistriú go teangacha eile (féach Treoirlíne 5).

2

DÉANFAR GNÍOMHARTHA AONTAIS A DHRÉACHTÚ AR SHLÍ A OIREANN DO CHINEÁL AN GHNÍMH LENA mBAINEANN AGUS, GO hÁIRITHE, DO CIBÉ ACU ATÁ, NÓ NACH BHFUIL, AN GNÍOMH CEANGAILTEACH (RIALACHÁN, TREOIR, CINNEADH, MOLADH NÓ GNÍOMH EILE) (*).

- 2.1. Tá leagan amach caighdeánach agus foirmlithe caighdeánacha dá gcuid féin ag baint le gníomhartha dlí (féach Treoirlíne 15).
- 2.2. Ba cheart cineál an ghnímh a chur san áireamh sa stíl dréachtaithe.
- 2.2.1. Ós rud é go gcuirtear Rialacháin i bhfeidhm go díreach agus go bhfuil siad ina gceangal go huile agus go hiomlán, ba cheart na forálacha atá iontu a dhréachtú ar shlí a fhágann nach mbeadh aon amhras orthu siúd a ndírítear na forálacha sin chucu faoi na

(*) San eagrán seo den Treoirleabhar Comhchleachtais, cuireadh foclaíocht na Treoirlíne seo in oiriúint chun na hathruithe a tugadh isteach le Conradh Liospóin a chur san áireamh.

cearta agus faoi na hoibleagáidí a leanann astu: dá bhrí sin, ba cheart tagairtí d'údarais náisiúnta idirmheánacha a sheachaint, ach amháin i gcás ina ndéantar foráil leis an ngníomh maidir le gníomhaíocht chomhlántach na mBallstát.

Sampla:

"Coinneoidh gach cuideachta clár ..."

2.2.2. Is chuig na Ballstáit a dhírítear Treoracha:

Sampla:

"Áiritheoidh na Ballstáit go gcoinneoidh gach cuideachta clár ..."

Ina theannta sin, déantar iad a dhréachtú ar shlí nach bhfuil chomh mionsonraithe sin ionas go bhfágтар go leor rogha ag na Ballstáit maidir lena dtrasuí. Má tá na téarmaí achtacháin rómhionsonraithe agus mura bhfágтар go leor rogha iontu, rialachán is ea an ionstraim oiriúnach, seachas treoir.

2.2.3. Ba cheart cinntí a dhréachtú chun iad siúd a ndírítear chucu iad a chur san áireamh, ach ba cheart na rialacha foirmiúla maidir le leagan amach gníomhartha a bhfuil feidhm ghinearálta acu a chomhlíonadh sna cinntí sin, den chuid is mó:

Sampla:

"Féadfaidh [an Ballstát] cabhair airgeadais a fháil ón Aontas maidir leis an ráig fiabhrais muc Afracach a dearbhaíodh an ..."

2.2.4. Ní mór a chur san áireamh i bhfriotal moltaí nach bhfuil aon bhrí cheangailteach ag baint lena bhforálacha:

Sampla:

"Moltar go ndéanfaidh na Ballstáit ..."

2.3. Ba cheart a chur san áireamh freisin sa mhodh ina ndréchtaítear an gníomh an bhfuil sé ceangailteach nó nach bhfuil.

2.3.1. Athraíonn an briathar agus an aimsir de réir an chineáil ghnímh agus na teanga atá i gceist, agus de réir cé acu aithrisí nó téarmaí achtacháin atá i gceist (féach Treoirlíne 10 agus Treoirlíne 12).

2.3.2. I dtéarmaí achtacháin gníomhartha ceangailteacha, úsáidtear an aimsir láithreach sa Fhraincis agus úsáidtear an briathar cunta "shall" sa Bhéarla, de ghnáth. Sa dá theanga sin, ba cheart an aimsir fháistineach a sheachaint a mhéid is féidir. I dtéarmaí achtacháin gníomhartha ceangailteacha, úsáidtear an aimsir fháistineach sa Ghaeilge, de ghnáth.

2.3.3. Os a choinne sin, i ngníomhartha neamhcheangailteacha, níor cheart briathra nó struchtúir atá sa mhodh ordaitheach nó leagan amach atá róchósúil le struchtúir agus leagan amach gníomhartha ceangailteacha a úsáid.

3

AGUS NA GNÍOMHARTHA Á nDRÉACHTÚ, CUIRFEAR SAN ÁIREAMH NA DAOINE SIN A mBEARTAÍTEAR NA GNÍOMHARTHA A BHEITH INFHEIDHME MAIDIR LEO, IONAS GO bhFÉADFAIDH SIAD A gCEARTA AGUS A nOIBLEAGÁIDÍ A SHAINAITHINT GAN AON DÉBHRÍOCHT AGUS CUIRFEAR SAN ÁIREAMH NA DAOINE A BHEIDH FREAGRACH AS NA GNÍOMHARTHA A CHUR I bhFEIDHM CHOMH MAITH.

- 3.1.** Tá catagóirí éagsúla seolaí ann a ndírítear gníomhartha dlí chucu, idir an gnáthphobal agus speisialtóirí atá ag obair i réimsí ar leith. I dtaca le gach catagóir, táthar i dteideal a bheith ag súil leis go mbeidh siad in ann an friotal a úsáidtear a thuiscint.
- 3.2.** De bharr go gcuirtear na catagóirí éagsúla daoine a ndírítear gníomhartha chucu san áireamh, déantar coigeartú ar an ráiteas faoi na cúiseanna atá leis na gníomhartha sin agus ar théarmaí achtacháin na ngníomhartha sin.
- 3.3.** Is amhlaidh is fusa gníomhartha a thrasúí nuair a chuirtear na catagóirí éagsúla seolaí sin san áireamh.
- 3.4.** De bhreis orthu siúd a ndírítear na gníomhartha chucu, is gá d'údarás náisiúnta, mar thoradh ar ghníomhartha, idirghabháil a dhéanamh ag leibhéal éagsúla, mar shampla, idirghabháil ag státseirbhísigh, eolaithe agus breithiúna. Ba cheart a chur san áireamh i bhfriotal an ghnímh go bhféadfaidh ceanglais theicniúla a bheith san áireamh i dtéacsanna agus gur faoi chúram oifigigh speisialaithe sa réimse sin é na ceanglais sin a chur chun feidhme.

Sampla de dhréachtú atá dírithe ar chatagóirí ar leith:

“Airteagal 3

An Lárionad um Anailísiú ar Airgeadra Góchumtha agus an bunachar sonraí airgeadraí góchumtha

1. Is é BCE a bhunóidh an Lárionad um Anailísiú ar Airgeadra Góchumtha (LAAG) agus an bunachar sonraí airgeadraí góchumtha (BSAG) de chuid CEBC agus is faoi choimirce BCE a reáchtálfar iad. Le LAAG a bhunú, tá sé beartaithe go lárófar an t-anailísiú teicniúil ar ghóchumadh nótaí bainc euro, arna n-eisiúnt ag BCE agus ag na BCNanna agus go lárófar na sonraí a bhaineann leis. Déanfar na sonraí staidrimh agus na sonraí teicniúla ábhartha go léir a bhaineann le góchumadh nótaí bainc euro a thaisceadh go lárnach in BSAG.

2. ...

3. Faoi réir srianta dlíthiúla, déanfaidh na BCNanna leaganacha bunaidh de na cineálacha nua nótaí bainc góchumtha euro atá ina seilbh acu a sholáthar do LAAG, chun críocha imscrúdú teicniúil agus aicmiú láraithe ina leith. Is iad na BCNanna a dhéanfaidh an réamh-mheasúnú i dtaobh an mbaineann nóta bainc góchumtha ar leith le cineál aicmithe nó le catagóir nua.”

4

BEIDH FORÁLACHA GNÍOMHARTHA BEACHT AGUS BA CHEART A BHFUIL IONTU A BHEITH CHOMH HAONCHINEÁLACH AGUS IS FÉIDIR. BA CHEART AIRTEAGAIL AGUS ABAIRTÍ ATÁ RÓFHADA, FOCLAÍOCHT CHASTA GAN GHÁ AGUS ÚSÁID IOMARCACH GIORRÚCHÁN A SHEACHAINT.

- 4.1.** Is ionann dea-stíl reachtaíochta agus príomhsmaointe an téacs a chur in iúl go gonta. D’fhéadfadh fadhbanna maidir le léiriú teacht chun cinn de dheasca clásail léiritheacha a bhfuil sé mar cuspóir acu an téacs a dhéanamh níos soiléire don léitheoir.
- 4.2.** Ba cheart an téacs a bheith comhsheasmhach tríd síos.
 - 4.2.1.** Ní mór urraim a léiriú don raon feidhme tríd síos an gníomh ar fad. Níor cheart do na cearta agus na hoibleagáidí dul thar na cearta agus na hoibleagáidí a luaitear a bheith cumhdaithe leis an ngníomh ná níor cheart iad a leathnú chun réimsí eile a chumhdach.
 - 4.2.2.** Ní mór na cearta agus na hoibleagáidí a bheith comhleanúnach agus gan a bheith ag teacht salach ar a chéile.
 - 4.2.3.** Níor cheart aon fhorálacha de chineál buan a bheith san áireamh i dtéacs atá sealadach ó bhunús.
- 4.3.** Ba cheart gníomhartha a bheith comhsheasmhach freisin le gníomhartha eile de chuid an Aontais.
 - 4.3.1.** Go háirithe, ní mór forluí agus contrárthachtaí i dtaca le gníomhartha eile laistigh de réimse áirithe a sheachaint.
 - 4.3.2.** Ní mór aon ábhar amhrais faoi infheidhmeacht gníomhartha eile a sheachaint freisin (féach Treoirlíne 21 freisin).

4.4. Níor cheart ach aon smaoineamh amháin a chur in iúl in abairtí agus ní mór líon áirithe smaointe a bhfuil nasc loighciúil eatarthu a chur le chéile in airteagail, sa mhéid go gcuimsíonn airteagail níos mó ná abairt amháin. Ní mór téacsanna a roinnt i bhforanna atá soiléir sothuigthe (féach an tábla i dTreoirlíne 15) agus ar féidir dul na réasúnaíochta a leanúint iontu, ós rud é go bhfuil bloc téacs ródhlúth dian ar na súile agus deacair le tuiscint. Ní hionann sin is a rá, áfach, gur cheart abairtí a bhriseadh ar bhealach saorga míchuí.

4.5. Ba cheart struchtúr gach airteagail a bheith chomh simplí agus is féidir.

4.5.1. Níl sé riachtanach don léiriú ná inmhianaithe ar mhaithe leis an tsoiléireacht go ndéanfaí gné iomlán de na rialacha atá leagtha síos i ngníomh a chuimsiú in airteagal aonair. B'fhearr i bhfad déileáil leis an ngné sin i roinnt airteagal a ghrúpálfá le chéile i roinn aonair (féach Treoirlíne 15).

4.5.2. Níor cheart airteagail a bheith róchasta ina struchtúr, go háirithe nuair a chuirtear tús le gníomh a dhréachtú. Maidir le dréachtaí agus tograí le haghaidh gníomhartha, déanfar iad a bhreithniú agus a chaibidlíú le linn an nós imeachta glactha agus, i bhformhór na gcásanna, cuirfear nithe breise leis an ngníomh agus déanfar mionleasuithe breise air dá bharr. Is deacair freisin leasuithe a chur isteach sa ghníomh dá éis sin, leasuithe atá líonmhar go minic, má tá an iomarca sna hairteagail cheana féin.

Sampla de théacs nach gcloíonn leis na prionsabail sin:

"4. Féadfaidh na Ballstáit bearta a dhéanamh mar mhaolú ar mhír 2, i leith seirbhís sochaí faisnéise ar leith, más rud é go gcomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:

(a) maidir leis na bearta:

(i) beidh gá leo ar cheann amháin de na cúiseanna seo a leanas:

- an beartas poiblí, go háirithe cionta coiriúla a chosc, a imscrúdú, a bhrath agus a ionchúiseamh, lena n-áirítear mionaóisigh a chosaint agus an comhrac i gcoinne aon ghríosú chun fuatha ar fhoras cine, gnéis, creidimh nó náisiúntachta, agus sáruithe ar an dínit dhaonna;
- sláinte an phobail a chosaint;
- slándáil an phobail, lena n-áirítear an tslándáil agus an chosaint náisiúnta a choimirciú;
- tomhaltóirí a chosaint, lena n-áirítear infheisteoirí;

- (ii) déanfar iad i gcoinne seirbhís sochaí faisnéise ar leith a dhéanann dochar do na cuspóirí dá dtagraítear i bpointe (i) nó ar baol nó riosca tromchúiseach í do na cuspóirí sin;
 - (iii) beidh siad ar comhréir leis na cuspóirí sin;
 - (b) sula ndéanfar na bearta i dtrácht agus gan dochar d'aon imeachtaí cúirte, lena n-áirítear réamhimeachtaí agus gníomhaíochtaí a chuirtear i gcrích faoi chuimsiú imscrúdaithe chóiriúil:
 - d'iarr an Ballstát ar an mBallstát dá dtagraítear i mír 1 bearta a dhéanamh agus ní dhearna an Ballstát is déanaí atá luaite bearta, nó ní raibh na bearta sin leordhóthanach;
 - thug an Ballstát fógra don Choimisiún agus don Bhallstát dá dtagraítear i mír 1 i dtaobh é a bheith ar intinn aige na bearta sin a dhéanamh.”
- 4.6.** Is fusa abairtí casta a dhréachtú uaireanta ná iarracht a dhéanamh achoimriú a dhéanamh ar an ábhar chun an fhoclaíocht a dhéanamh soiléir. Ní mór an iarracht sin a dhéanamh, áfach, le go soláthrófar téacs sothuigte so-aistrithe.
- 4.7.** Braitheann an méid úsáide ar cheart a bhaint as giorrúcháin orthu siúd a d'fhéadfaí go ndírítear an gníomh chucu. Ba cheart dóibh a bheith eolach ar na giorrúcháin nó ba cheart míniú soiléir a thabhairt ar na giorrúcháin nuair a bhaintear úsáid astu den chéad uair (mar shampla: “an Banc Ceannais Eorpach (BCE)”; “na hÚdaráis Eorpacha Maoirseachta (ÚEManna)”).

5

LE LINN AN PHRÓISIS AR FAD GO dtÍ GO nGLACFAR IAD, DÉANFAR DRÉACHTGHNÍOMHARTHA A LEAGAN AMACH I dtÉARMAÍ AGUS I STRUCHTÚIR ABAIRTÍ A URRAMAÍONN GNÉ ILTEANGACH REACHTAÍOCHT AN AONTAIS; NÍ MÓR SAINCHOINCHEAPA NÓ SAINTÉARMAÍOCHT IS SONRACH D'AON CHÓRAS DLÍTHIÚIL NÁISIÚNTA AR LEITH A ÚSÁID GO CÚRAMACH (*).

- 5.1.** An té atá ag dréachtú gnímh a bhfuil feidhm ghinearálta leis, ní mór dó a bheith ar an eolas i gcónaí go gcaithfear ceanglais Rialachán Uimh. 1 ón gComhairle, lena gceanglaítear gach teanga oifigiúil a

(*) San eagrán seo den Treoirleabhar Comhcheachtais, cuireadh foclaíocht na Treoirlíne seo in oiriúint chun na hathruithe a tugadh isteach le Conradh Liospóin a chur san áireamh.

úsáid i ngníomhartha dlí, a chomhlíonadh leis an téacs. Tá ceanglais bhreise i gceist leis sin thar na ceanglais sin a bhfuil feidhm acu maidir le téacs reachtach náisiúnta a dhréachtú.

- 5.2. Ar an gcéad dul síos, ní mór don téacs bunaidh a bheith an-simplí, an-soiléir agus an-díreach, ó tharla go bhféadfadh aon róchastacht nó aon débhríocht, dá laghad iad, a bheith ina gcúis le míchruinneas, le neasúcháin nó le deargmhí-aistriúcháin i gceann amháin nó níos mó de theangacha eile an Aontais.**

Sampla de dhréachtú atá le seachaint:

“Is iad praghsanna an mhargaidh a bheidh ag táirge X na praghsanna díreach ón monarcha, gan muirir agus cánacha náisiúnta a chur san áireamh:

- (a) a bheidh ag an táirge úr arna phacáistiú i mbloic
- (b) arna méadú faoi mhéid EUR X chun na costais iompair is gá a chur san áireamh.”

I gcás den sórt sin, bheadh sé níos fearr úsáid liosta a sheachaint agus an téacs a léiriú mar a leanas:

“Is iad praghsanna an mhargaidh a bheidh ag táirge X ná praghsanna an táirge úir díreach ón monarcha arna phacáistiú i mbloic, gan cánacha agus muirir náisiúnta a chur san áireamh.

Méadófar na praghsanna sin faoi mhéid EUR X chun na costais iompair is gá a chur san áireamh.”

- 5.2.1. Ní mór nathanna cainte atá lom nó ciorraithe a sheachaint. Is cur amú ama é iad a úsáid chun teachtaireacht a chur in iúl atá chomh casta sin go bhfuil gá lena míniú.**

Sampla de dhréachtú atá le seachaint:

“Mura gcomhlíonann táirgí na ceanglais atá leagtha síos in Airteagal 5, glacfaidh na Ballstáit gach beart is gá chun cur na dtáirgí sin ar an margadh a shrianadh nó a thoirmeasc nó chun a áirithiú go dtarraingeofar siar as an margadh iad, faoi réir pionós a ghearrfar ina mhalairt de chás arna chinneadh ag na Ballstáit.”

An téacs inmhianaithe:

“Mura gcomhlíonann táirgí na ceanglais atá leagtha síos in Airteagal 5, glacfaidh na Ballstáit gach beart is gá chun cur na dtáirgí sin ar an margadh a shrianadh nó a thoirmeasc nó chun a áirithiú go dtarraingeofar siar as an margadh iad.

Cinnfidh na Ballstáit na pionóis a ghearrfar i gcás ina mainnítear na srianta na tairmeasc nó an tarraingt siar as an margadh a chomhlíonadh.”

- 5.2.2.** Ba cheart abairtí atá róchasta ina bhfuil roinnt frásaí, fochlásal nó lúbíní cruinne (clásail idirshuite) a sheachaint freisin.

Sampla de dhréachtú atá le seachaint:

“Ní foláir rochtain a bheith ag gach páirtí sa chomhaontú ar thorthaí na hoibre, ach a thuiscint gur féidir le hinstiúidí taighde úsáid a dtorthaí a fhorchoimeád do thionscadail taighde eile ina dhiaidh sin.”

An téacs inmhianaithe:

“Beidh rochtain ag na páirtithe go léir sa chomhaontú ar thorthaí na hoibre. Féadfaidh instiúidí taighde, áfach, úsáid na dtorthaí a fhorchoimeád do thionscadail taighde eile ina dhiaidh sin.”

- 5.2.3.** Caithfidh an gaol gramadaí idir na heilimintí éagsúla den abairt a bheith soiléir. Níor cheart aon amhras a bheith ann faoin gceist, mar shampla, an mbaineann aidiacht le hainmfhocal amháin nó le roinnt ainmfhocal.

Sampla de dhréachtú atá le seachaint:

“... ospidéil agus páirceanna poiblí ...”

An téacs inmhianaithe:

“... páirceanna poiblí agus ospidéil phoiblí.”

- 5.2.4.** Ba cheart na nithe seo a leanas a sheachaint freisin: béarlagair, focail nua-aimseartha áirithe atá i mbéal an phobail agus nathanna Laidine áirithe a chlaonann óna mbrí dhlíthiúil inghlactha.

- 5.3.** Ina theannta sin, is mó an baol go dtiocfaidh fadhbanna aistriúcháin chun cinn más rud é go mbainfear úsáid as nathanna agus frásaí — go háirithe téarmaí dlíthiúla — atá róshonrach do theanga áirithe nó do chóras dlíthiúil náisiúnta.

Ní mór don dréachtóir cuimhneamh ar an dá phointe seo a leanas go háirithe.

- 5.3.1.** Maidir le nathanna áirithe atá an-choitianta sa teanga inar dréachtaíodh an téacs, ní cinnte go mbeidh a gcoibhéis acu i dteangacha eile de chuid an Aontais. Dá bhrí sin, ní féidir iad a aistriú isteach go dtí na teangacha sin ach trí nathanna timchainteacha agus neasúcháin a úsáid, a bhfuil difríochtaí séimeantacha idir na leaganacha teanga éagsúla mar thoradh orthu. Dá bhrí sin, ba cheart nathanna atá róshonrach do theanga áirithe a sheachaint a mhéid is féidir.

5.3.2. I dtaca le téarmaíocht dhlíthiúil, ba cheart téarmaí atá nasctha go ródhlúth le córas dlíthiúil náisiúnta áirithe a sheachaint.

Sampla:

Maidir leis an gcoincheap *faute* atá aitheanta go forleathan i ndlí na Fraince, níl a choibhéis le fáil go díreach i gcórais dhlíthiúla eile (go háirithe i ndlí Shasana agus i ndlí na Gearmáine); de réir an chomhthéacs, ba cheart téarmaí a úsáid ina n-ionad sin ar nós *illégalité* agus *manquement* (maidir le hoibleagáid) etc., ar téarmaí iad a fhéadfar a aistriú go héasca go teangacha eile (“neamhdhleathacht”, “sárú”, etc.).

5.4. Is é an aidhm, a mhéid is féidir, agus cineál sonrath dhlí agus théarmaíocht an Aontais á gcur san áireamh, go ndéanfaidh iad siúd a n-iarrtar orthu an gníomh a chur i bhfeidhm nó a léiriú i ngach Ballstát (oifigigh, breithiúna, dlíodóirí, etc.), an gníomh a bhrath mar théacs a chomhfhreagraíonn do stíl reachtaíochta ar leith agus ní, ar shlí diúltach, mar “aistriúchán”. Téacsanna atá breac le hiasachtaí, aistriúcháin litriúla nó béarlagair dhothuigthe is siocair lena lán den cháineadh a dhéantar ar reachtaíocht an Aontais a mheastar a bheith coimhthíoch dá dheasca sin.

5.5. Sa deireadh, ní mór dhá trácht atá an-phraiticiúil ar fad a dhéanamh maidir leis an ngaol idir an buntéacs agus na haistriúcháin a dhéantar air.

5.5.1. Ar an gcéad dul síos, ní mór don údar a áirithiú gur féidir le haistritheoirí na foinsí a úsáideadh sa bhuntéacs a aithint gan mhoill. Más rud é gur tógadh sliocht atá sa bhuntéacs amach as téacs atá ann cheana (mar shampla, conradh, treoir, rialachán, etc.), ní mór an méid sin a bheith soiléir ón téacs nó ní mór an méid sin a shonrú ar leithligh trí mhodhanna leictreonacha iomchuí, nuair is gá sin. Tá baol ann go ndéanfar saoraistriúchán, i dteanga amháin nó níos mó ná sin, ar aon luanna ceilte nach ndéanann tagairt don fhoinse, cé go raibh sé beartaithe go sonrath ag an údar foclaíocht bharántúil forála atá ann cheana féin a úsáid.

5.5.2. Ar an dara dul síos, ba cheart don údar a aithint go bhféadfaidh tuairimí ó aistritheoirí agus tuairimí ó gach roinn a dhéanann seiceáil theangeolaíoch ar an téacs, a bheith an-úsáideach ar fad. Le seiceálacha den sórt sin, tugtar deis aon earráidí nó aon débhríocht atá sa bhuntéacs a aimsiú, agus fiú amháin tar éis tréimhse fhada seiceála agus — go háirithe, b’fhéidir — nuair a bhí an dréachtú ina ábhar mór pléite ag roinnt daoine. Féadfar na fadhbanna a tháinig chun cinn a thabhairt ar aird an údair ansin. Ina lán cásanna, is é an réiteach is fearr ná an buntéacs, seachas an t-aistriúchán, a athrú.

6

BEIDH AN TÉARMAÍOCHT A ÚSÁIDTEAR I nGNÍOMH AR LEITH COMHSHEASMHACH TRÍD SÍOS AGUS COMHSHEASMHACH LE GNÍOMHARTHA ATÁ I bhFEIDHM CHEANA FÉIN, GO háIRITHE SA RÉIMSE CÉANNA.

CUIRFEAR COINCHEAPA COMHIONANNA IN IÚL SNA TÉARMAÍ CÉANNA, A MHÉID IS FÉIDIR GAN SCARADH LENA mBRÍ SA GHNÁTH-THEANGA, SA TEANGA DHLÍTHIÚIL NÓ SA TEANGA THEICNIÚIL.

- 6.1.** Chun cabhrú le gníomh dlí a thuiscint agus a léiriú, ní mór dó a bheith comhsheasmhach. Is féidir idirdhealú a dhéanamh idir an chomhsheasmhacht fhoirmiúil, nach mbaineann ach le ceisteanna téarmaíochta amháin, agus an chomhsheasmhacht shubstainteach, sa chiall níos leithne, a bhaineann le loighic an ghnímh ina iomláine.

An chomhsheasmhacht fhoirmiúil

- 6.2.** Ciallaíonn comhsheasmhacht na téarmaíochta go gcaithfear úsáid a bhaint as na téarmaí céanna chun na coincheapa céanna a chur in iúl agus nach n-úsáidfear téarmaí comhionanna chun coincheapa éagsúla a chur in iúl. Is é an aidhm atá leis sin ná nach bhfágfar aon débhríocht, aon chontrárthachtaí ná aon amhras i dtaca le brí téarma. Dá bhrí sin, tá aon téarma ar leith le húsáid ar bhealach aonfhoirmeach chun tagairt a dhéanamh don ní céanna, agus ní mór téarma eile a roghnú chun coincheap éagsúil a chur in iúl.
- 6.2.1.** Baineann sé sin, ní hamháin le forálacha gnímh aonair, lena n-áirítear na hiarscríbhinní, ach le forálacha gníomhartha gaolmhara freisin, go háirithe le gníomhartha cur chun feidhme agus le gach gníomh eile atá sa réimse céanna. Go ginearálta, ní mór don téarmaíocht a bheith comhsheasmhach leis an reachtaíocht atá i bhfeidhm.
- 6.2.2.** Caitheann úsáid a bhaint as focail ina ngnáthchiall. Más rud é go bhfuil brí amháin ag focal i dteanga an phobail nó sa teanga theicniúil, ach go bhfuil brí eile aige sa teanga dhlíthiúil, caitheann an frása a chur i bhfriotal ar shlí go seachnófar aon débhríocht.
- 6.2.3.** Ar mhaithe leis an mbeaichte agus chun fadhbanna maidir le léiriú a sheachaint, d'fhéadfadh sé gur gá téarma a shainmhíniú (féach Treoirlíne 14).

An chomhsheasmhacht shubstainteach

- 6.3.** Caithfear comhsheasmhacht na téarmaíochta a sheiceáil freisin i dtaca le hinneachar an ghnímh féin. Níor cheart aon chontrárthachtaí a bheith le fáil sa ghníomh.
- 6.4.** Caithfear urraim a thabhairt do na sainmhínithe tríd an ngníomh. Caithfear téarmaí sainmhínithe a úsáid ar bhealach aonfhoirmeach agus níor cheart d'inneachar na dtéarmaí claonadh ó na sainmhínithe a tugadh.

Na codanna éagsúla den ghníomh

(Treoirlíne 7 go Treoirlíne 15)

7

IS I gCOMHRÉIR LE STRUCHTÚR CAIGHDEÁNACH (TEIDEAL — BROLLACH — TÉARMAÍ ACHTACHÁIN — IARSCRÍBHINNÍ, NUAIR IS ANN DÓIBH) A DHRÉACHTÓFAR GACH GNÍOMH A BHFUIL FEIDHM GHINEARÁLTA LEIS (*).

- 7.1. Is é atá sa “teideal” ná an fhaisnéis go léir atá i gceannteideal an ghnímh agus a shainaithníonn an gníomh. Féadfar sonraí teicniúla áirithe a chur isteach ina dhiaidh sin (tagairt don leagan teanga barántúil, a mhéid atá sé ábhartha le LEE, an tsraithuimhir), ar sonraí iad a chuirtear isteach, nuair is iomchuí, idir an teideal dílis agus an brollach.
- 7.2. Ciallaíonn “brollach” gach a bhfuil idir teideal agus téarmaí achtacháin an ghnímh, eadhon na luanna, na haithrisí agus na foirmeacha sollúnta a thagann rompu agus ina ndiaidh.
- 7.3. Is iad na “téarmaí achtacháin” an chuid reachtach den ghníomh. Is éard atá iontu ná airteagail, ar féidir iad a ghrúpáil i gcodanna, i dteidil, i gcaibidlí agus i ranna (féach an tábla i dTreoirlíne 15), agus féadfar iarscríbhinní a chur ag gabháil leo.

Maidir le codanna ar leith den struchtúr caighdeánach, féach na Treoirlínte a bhaineann leo sin.

8

SONRÓFAR AN tÁBHAR I dTEIDEAL GNÍMH CHOMH GONTA AGUS CHOMH hIOMLÁN AGUS IS FÉIDIR IONAS NACH gCUIRFEAR AN LÉITHEOIR AR A MHÍTHREOIR MAIDIR LE hINNEACHAR NA dTÉARMAÍ ACHTACHÁIN. I gCÁS INARB IOMCHUÍ, FÉADFAR GEARTHEIDEAL A CHUR ISTEACH I nDIAIDH THEIDEAL IOMLÁN AN GHNÍMH.

- 8.1. Ní mór go bhféadfaí a chinntiú ón teideal dílis, is é sin le rá an foirmlíú a roghnaíodh chun sonraí ar leith a chur in iúl sa teideal faoi phríomhábhar an ghnímh, cé leis a mbaineann (nó nach mbaineann) an gníomh go háirithe. Ní mór inneachar an ghnímh a shonrú chomh

(*) San eagrán seo den Treoirleabhar Comhcheachtais, cuireadh foclaíocht na Treoirlíne seo in oiriúint chun na hathruithe a tugadh isteach le Conradh Liospóin a chur san áireamh.

soiléir agus is féidir sa teideal. Seachas faisnéis neamhriachtanach a chur isteach sa teideal, ba cheart do dhréachtóirí eochairfhocail a úsáid a chomhfhreagraíonn do réimsí éagsúla dhlí an Aontais (tá sé úsáideach, sa chomhthéacs sin, tagairt a dhéanamh do struchtúr anailíseach “Eolaire ar reachtaíocht an Aontais Eorpaigh atá i bhfeidhm” atá ar fáil in EUR-lex, eolaire dlí an Aontais).

Dá bhrí sin, ní mór do dhréachtóirí a bhreithniú cén fhaisnéis a chaithfear a chur isteach sa teideal d’fhonn léitheoir lena mbaineann sé go díreach (mar shampla, ní gach feirmeoir, ach gach táirgeoir úll) a spreagadh chun an gníomh i dtrácht a léamh.

- 8.2.** Caithfidh teideal an ghnímh a bheith éagsúil le teidil gníomhartha eile atá i bhfeidhm (féach pointe 8.3, áfach).
- 8.3.** Is cás ar leith é teideal gnímh lena leasaítear gníomhartha roimhe sin. Tá an teideal neamhiomlán mura luaitear na gníomhartha go léir a leasaíodh ann, de réir uimhreach. Gan tagairt den sórt sin, ní féidir teacht ar na leasuithe go léir a rinneadh ar ghníomh áirithe. Más é an t-aon chuspóir amháin atá leis an ngníomh i dtrácht go leasófar gníomh eile, luaitear teideal agus uimhir thagartha sheicheamhach an ghnímh atá le leasú, nó a uimhir thagartha sheicheamhach agus cuspóir sonracha an leasaithe (féach pointe 18.9 agus pointe 18.10). Os a choinne sin, má leagann an gníomh i dtrácht forálacha uathrialacha síos agus má leasaíonn sé gníomh eile ar bhonn fíorchoimhdeach dá bharr sin, is í uimhir an ghnímh sin amháin a thugtar (féach pointe 19.3).

Gearrtheideal

- 8.4.** Níl gearrtheideal gnímh reachtaigh chomh húsáideach céanna i ndlíthe an Aontais — nuair a shaináithnítear gníomhartha ar litreacha agus uimhreacha atá i dteannta a chéile (“[AE] 2015/35”, mar shampla) — agus atá sé i gcórais nach bhfuil córas uimhrithe den sórt sin iontu. I gcásanna áirithe, áfach, is é an cleachtas anois é go n-úsáidtear gearrtheideal (Rialachán (CE) Uimh. 1234/2007 = “an Rialachán maidir le CEM Aonair”, mar shampla). In ainneoin gur dealraitheach gur réiteach simplí é gearrtheideal a úsáid chun tagairt a dhéanamh do ghníomhartha, cruthaítear leis sin baol maidir le cruinneas agus comhtháthú ghníomhartha dlí an Aontais. Dá bhrí sin, níor cheart an modh seo a úsáid ach amháin i gcásanna sonracha nuair a chuireann sé go suntasach le tuiscint an léitheora.
- 8.5.** Ba cheart cruthú gearrtheidil nuair a ghlahtar gníomh, trí é a chur i ndiaidh theideal an ghnímh, a sheachaint, toisc gur teideal níos liopasta a bheadh ann dá bharr agus nach soláthraítear réiteach ar an gceist i dtaobh ar cheart nó nár cheart an gearrtheideal a úsáid, bíodh sé sa ghníomh inar cruthaíodh é nó i ghníomhartha ina dhiaidh sin.

Cé nach mór an baol dá dtagraítear i bpointe 8.4 a choimeád i gcuimhne i gcónaí, féadfar gearrtheideal a úsáid chun tagairt a dhéanamh do ghníomh, chun an gníomh ina ndéantar an tagairt a dhéanamh níos soiléire. Sa chás sin, ní mór don ghearrtheideal a roghnaítear a bheith idir lúibíní i dtéarmaí achtacháin an ghníomh ina ndéantar an tagairt, ar nós aon ghiorrúchán eile.

Mar achoimre:

8.6. Is iad seo a leanas atá sa teideal iomlán ar ghníomh:

- (1) sonra faoin gcineál gníomh (rialachán, treoir, cinneadh, nuair is iomchuí “cur chun feidhme” nó “tarmligthe”);
- (2) giorrúchán nó acrainm an réimse lena mbaineann (AE, CBES, nó Euratom), bliain agus uimhir thagartha sheicheamhach an ghníomh⁽⁶⁾;
- (3) ainm na hinstitiúide nó na n-institiúidí a ghlac an gníomh;
- (4) nuair is iomchuí, an dáta sínithe (do ghníomhartha arna nglacadh leis an ngnáthnós imeachta reachtach, don bhuiséad agus do chinntí buiséid arna nglacadh ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle) nó an dáta ar glacadh an gníomh;
- (5) an teideal, is é sin le rá sonra gonta faoin ábhar.

9

IS É CUSPÓIR NA LUANNA NÁ GO LEAGFAR AMACH BUNÚS DLÍ AN GHNÍOMH AGUS NA PRÍOMHBHEARTA SA NÓS IMEACHTA LENA gCUIRTEAR FAOI DEARA GO nGLACFAR AN GNÍOMH.

9.1. Sonraítear na nithe seo a leanas sna luanna, ag tús an bhrollaigh:

- > bunús dlí an ghníomh, eadhon an fhoráil lena dtugtar inniúlacht chun an gníomh i dtrácht a ghlacadh;
- > na tograí, tionscnaimh, moltaí, iarrataí nó tuairimí dá bhforáiltear sna Conarthaí (luaitear i gceann de na haithrisí deireannacha gníomhartha nós imeachta nach bhforáiltear

⁽⁶⁾ Le heisceachtaí áirithe, déantar gach doiciméad a fhoilsítear i sraith “L” d’*Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* amhail ón 1 Eanáir 2015 a uimhriú go leantach mar a leanas, beag beann ar chineál an ghníomh (rialachán, treoir, cinneadh nó eile): (Réimse) BBBB/U. Fanann an t-uimhriú a thugtar do ghníomhartha arna bhfoilsíú roimh an dáta sin gan athrú.

dóibh sna Conarthaí⁽⁷⁾); i ngníomhartha reachtacha cuirtear isteach luanna maidir leis an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta agus maidir leis an nós imeachta reachtach a leantar (an gnáthnós imeachta reachtach nó nós imeachta reachtach speisialta) le gníomhartha reachtacha.

Seiceáil gurb amhlaidh gur luanna iad na nithe atá luaite agus nach mbeadh sé níos fearr iad a lua in aon chuid eile den ghníomh (féach pointe 9.13 agus pointe 9.14).

Leagan amach

- 9.2.** Tá caighdeánú déanta ar luanna den chuid is mó (is é an tosach is coitianta i nGaeilge ná “Ag féachaint do”).

Bunús dlí

- 9.3.** Is é atá sa chéad lua ná tagairt ghinearálta don Chonradh ina dtugtar an bunús ginearálta leis an ngníomhaíocht atáthar á dhéanamh.

Dréachtófar an lua mar a leanas:

“Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh”,

“Ag féachaint don Chonradh ar an Aontas Eorpach”,

nó

“Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach”.

Má tá tagairt le déanamh do bhreis agus Conradh amháin, ba cheart iad a lua ar línte ar leithligh san ord seo a leanas: an Conradh ar an Aontas Eorpach, an Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, an Conradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach.

- 9.4.** Más foráil Conartha í bunús dlí díreach an ghnímh, gabhann na focail “, agus go háirithe”, le lua ginearálta an Chonartha agus tagann an t-airteagal ábhartha ina dhiaidh⁽⁸⁾.

Sampla:

“Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 43(2) de,”

⁽⁷⁾ Féach pointe 10.18, áfach, maidir le tuairimí i gcomhthéacs an nós imeachta coiste.

⁽⁸⁾ Nuair atá gníomh bunaithe ar fhoráil de chuid Ionstraime Aontachais, is é an foirmliú a úsáidtear ná: “Ag féachaint d’Ionstraim Aontachais ..., agus go háirithe Airteagal ... de” nó “..., agus go háirithe Airteagal ... de Phrótacal Uimh. ... de.”

- 9.5.** Os a choinne sin, má tá bunús dlí díreach an ghnímh le fáil sa reachtaíocht thánaisteach⁽⁹⁾, luaitear an gníomh áirithe lena mbaineann sa dara lua agus an t-airteagal ábhartha ann, agus cuirtear na focail, “agus go háirithe” roimhe.

Sampla:

“Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1026/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 maidir le bearta áirithe d’fhonn stoic éisc a chaomhnú i ndáil le tíortha a cheadaíonn iascaireacht neamh-inbhuanaithe (), agus go háirithe Airteagal 4(1)(c) de,

() IO L 316, 14.11.2012, lch. 34.”

- 9.6.** Ba cheart idirdhealú soiléir a dhéanamh idir an bunús dlí agus na forálacha lena gcinntear cuspóir, coinníollacha agus gnéithe substainteacha na gcinntí atá le glacadh. Ní hionann forálacha atá ina bhforálacha nós imeachta amháin agus bunús dlí (mar shampla Airteagal 294 agus Airteagal 218 CFAE) (féach pointe 9.7, áfach).
- 9.7.** Is cásanna ar leith iad comhaontuithe idirnáisiúnta a tugadh i gcrích i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 218 CFAE.

Sampla:

“Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 100(2), i gcomhar le hAirteagal 218(6)(a) de,”

- 9.8.** I gcás gur i sraith airteagal a leagann gníomh amach cuspóir na gcinntí a dhéanfar agus gur in airteagal eile a shonraíonn gníomh an institiúid a chumhachtaítear chun na cinntí sin a dhéanamh, is é an t-airteagal deireanach sin amháin a dhéanfar a lua.
- 9.9.** Ar an gcuma chéanna, i gcás ina bhfuil mír faoi chuspóir na mbeart laistigh d’airteagal amháin i ngníomh agus ina bhfuil mír eile ann lena dtugtar an chumhacht chun gníomhú, is í an mhír dheireanach⁽¹⁰⁾, seachas an t-airteagal iomlán, atá le lua.

⁽⁹⁾ Is mar a leanas a dhéanfar foráil de chuid na reachtaíochta tánaistí a lua: leagtar amach an teideal iomlán sa lua, cuirtear tagairt i bhfoirm fonóta isteach ina dhiaidh sin; tugtar an tagairt don Iris Oifigiúil (sraith, uimhir, dáta agus leathanach) san fhonóta.

⁽¹⁰⁾ Maidir le mír a bhfuil dhá fhoráil cumhachtúcháin i bhfomhíreanna ar leith inti, mar shampla, ceann don Chomhairle agus ceann don Choimisiún, ba cheart an fhomhír iomchuí a lua.

Cuir igcás, maidir le rialacha mionsonraithe a ghlacadh lena rialaítear cuótaí taraife do tháirgí atá faoi réir eagraíocht margáíochta, is é Airteagal 144(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1234/2007 ón gComhairle a dhéanfar a lua.

Gníomhartha nós imeachta

- 9.10.** Ní mór tagairt i bhfoirm fonóta, ar fonóta é a léiríonn an t-eagrán den Iris Oifigiúil inar foilsíodh an gníomh (mar shampla: IO C 17, 22.1.1996, lch. 430), a chur i ndiaidh luanna a bhaineann le gníomhartha ullmhúcháin dá bhforáiltear sna Conarthaí agus, go háirithe, i ndiaidh luanna a bhaineann le tuairimí arna dtabhairt ag Parlaimint na hEorpa, ag an gCúirt Iniúchóirí, ag Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus ag Coiste na Réigiún. Mura bhfuil an gníomh foilsithe go fóill, ba cheart an dáta a tugadh é a léiriú san fhonóta.

Sampla:

“() Tuairim an 1 Aibreán 1996 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).”

- 9.11.** I gcás ina n-úsáidtear an gnáthnós imeachta reachtach nó nós imeachta reachtach speisialta, is mar a leanas a bheidh an lua a bhaineann le tarchur an dréachtghníomh reachtaigh chuig na parlaimintí náisiúnta:

Sampla:

“Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta”.

Dréachtófar an lua a bhaineann leis an nós imeachta reachtach mar a leanas:

“Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach”

nó

“Ag gníomhú dóibh i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta”

I gcomhthéacs an ghnáthnós imeachta reachtaigh, i gcás inar gá an cheist a tharchur chuig an gcoiste idir-réitigh agus gur éirigh leis an idir-réiteach, dréachtófar an lua mar a leanas;

“Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach i bhfianaise an téacs chomhpháirtigh a d’fhorhneas an Coiste Idir-réitigh an ...”

Leanann fonóta ina leagtar amach céimeanna uile an nós imeachta an lua ina dtagraítear don nós imeachta reachtach.

- 9.12.** Ba cheart lua nós imeachta a úsáid le haghaidh gníomhartha áirithe arna nglacadh ar bhunús dlí a thagraíonn do nós imeachta glactha atá in airteagal eile den Chonradh. Mar shampla, tagraíonn Airteagal 132(3) CFAE (bunús dlí) don nós imeachta a leagtar síos in Airteagal

129(4) CFAE. Ba cheart tagairt a dhéanamh don nós imeachta i lua atá cosúil leis an lua a úsáidtear don ghnáthnós imeachta reachtach nó do nós imeachta reachtach speisialta.

“Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 129(4) den Chonradh”

Tagairtí nach luanna iad

9.13. Agus luanna á ndruchtú, ba cheart cúram a ghabháil chun a chinntiú go dtagraíonn siad don bhunús dlí, nó don nós imeachta. Aon tagairt d’inneachar na bhforálacha, seachas don bhunús dlí, a bhfuil gá leis le go mbainfeadh tuiscint cheart as na téarmaí achtacháin nó d’fhonn a ndleathacht a sheiceáil, ba cheart an tagairt sin a dhéanamh sna haithrisí. Féadfar tagairtí níos ginearálta, ó thaobh faisnéise cúlra de, a dhéanamh sa mheabhrán míniúcháin.

9.14. Níor cheart tagairt a dhéanamh sna luanna d’fhorálacha institiúideacha ginearálta CFAE (Airteagal 238 agus Airteagal 288, mar shampla), a bhaineann leis an ngníomh i dtrácht chomh maith.

NB: Tabhair faoi deara gur biondúil go ndéantar tagairt do réamhbhearta áirithe (tuairimí ó chomhlachtaí teicniúla, comhairliúcháin nach bhforáiltear dóibh sna Conarthaí) ag deireadh na n-aithrisí agus go n-úsáidtear foirmlithe amhail *“thug (ainm an chomhlachta) tuairim ...”*, *“chuathas i gcomhairle le (ainm an chomhlachta) ...”*.

Os a choinne sin, úsáidtear iad seo a leanas ag deireadh na luanna i gcomhaontú inmheánach, nó i gcinneadh ó Ionadaithe Rialtais na mBallstát ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle:

“Tar éis dul i gcomhairle leis an gCoimisiún”,

nó

“Trí chomhaontú leis an gCoimisiún”.

10

IS É CUSPÓIR NA HAITHRISÍ NÁ CÚISEANNA GONTA ATÁ LE PRÍOMHFHORÁLACHA NA dTÉARMAÍ ACHTACHÁIN A LEAGAN AMACH, GAN IAD A ATÁIRGEADH NÓ A ATHLEAGAN. NÍ BHEIDH AON FHORÁLACHA NORMATACHA NÁ AON AITHEASC POLAITIÚIL IONTU.

- 10.1.** Is iad “na haithrisí” an chuid sin den ghníomh ina dtugtar an ráiteas ar na cúiseanna leis an ngníomh a ghlacadh; cuirtear idir na luanna agus na téarmaí achtacháin iad. Is leis na focail “De bharr an méid seo a leanas:” a chuirtear tús leis an ráiteas ar na cúiseanna, agus is i ndiaidh na bhfocal sin a thagann pointí uimhrithe (féach Treoirlíne 11) a chuimsíonn abairt iomlán amháin nó níos mó. Úsáidtear friotal neamh-shainordaitheach iontu agus caithfear gan aon mhearbhall a bheith ann idir an ráiteas ar na cúiseanna agus na téarmaí achtacháin.
- 10.2.** Ní mór do rialacháin, do threoracha agus do chinntí na cúiseanna ar a bhfuil siad bunaithe a lua. Is é an cuspóir ná gur féidir le haon duine lena mbaineann a fháil amach cad iad na himthosca faoina ndearna an institiúid achtacháin a cuid cumhachtaí a fheidhmiú maidir leis an ngníomh i dtrácht⁽¹⁾, chun deis a thabhairt do na páirtithe i ndíospóid a sainleasanna a chosaint agus a chur ar chumas Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a cumhacht athbhreithnithe a fheidhmiú.
- 10.3.** Más gá comhthéacs stairiúil an ghnímh a thabhairt chun cuimhne, ba cheart na fíorais a leagan amach in ord cróineolaíoch. Ba cheart ord na bhforálacha sin a leanúint, a mhéid is féidir sa réasúnú i leith fhorálacha sonracha an ghnímh.

De réir an dea-chleachtais, ba cheart na nithe seo a leanas a leagan amach sa ráiteas ar na cúiseanna le gníomh:

- ráiteas gonta faoi na pointí ábhartha fíorais agus dlí; agus
- an chonclúid gur gá nó gurb iomchuí dá bhrí sin na bearta atá leagtha amach sna téarmaí achtacháin a ghlacadh.

⁽¹⁾ Féach Cás 24/62 an Ghearmáin v an Coimisiún (1963) ECR 131.

- 10.4.** Ní féidir inneachar ráitis ar na cúiseanna a ghabhann le gníomh dlí de chuid an Aontais a shonrú níos mionchruinne. Ní féidir an réasúnú i leith gníomhartha aonair agus gníomhartha ginearálta a chuimsíonn réimsí éagsúla nó a glacadh faoi imthosca éagsúla, a laghdú go foirme aonfhoirmeach.

Is féidir rialacha bunúsacha áirithe a leagan síos, áfach, i leith an ráitis ar na cúiseanna.

- 10.5.** Ba cheart a lua go hachomair sna haithrisí na cúiseanna atá le príomhfhóralacha théarmaí achtacháin an ghnímh. Dá réir sin:
- 10.5.1.** Ba cheart gurbh é a bheadh sna haithrisí ná ráiteas fírinneach ar na cúiseanna. Níor cheart na bunús dhlí (nach mór a chur sna luanna) a leagan amach iontu, agus níor cheart sliocht na fórala, atá luaite cheana féin mar an bunús dlí agus lena gcumhachtaítear don institiúid gníomhú, a thabhairt arís. Ina theannta sin, tá na haithrisí sin nach dtugann níos mó ná ábhar an ghnímh nó nach ndéanann ach na fóralacha a atáirgeadh nó a athleagan fiú gan na cúiseanna atá leo a thabhairt iomarcach agus níl gá leo.
- 10.5.2.** Níor cheart aithrisí a chur isteach ann a dhearbhaíonn gur cheart bearta áirithe a ghlacadh gan na cúiseanna atá leo a thabhairt.
- 10.5.3.** Níor cheart tagairt shimplí amháin a bheith i gceist leis an ráiteas ar na cúiseanna, ina iomláine nó i bpáirt, ar tagairt í do na cúiseanna a thugtar do ghníomh eile^[12].
- 10.6.** Ar ndóigh, ní gá na cúiseanna atá le gach fóráil ar leith a lua. Ní mór, áfach, forais a thabhairt i gcónaí chun gníomh a aisghairm nó fóráil a scriosadh (féach pointe 10.14 freisin).
- 10.7.** Ba cheart aon aithris a fhágáil ar lár nach bhfuil de chuspóir aici na cúiseanna atá leis na téarmaí achtacháin a thabhairt, faoi réir eisceachtaí áirithe, mar shampla, is gnách na cúiseanna a bhaineann le hAirteagal 352 CFAE a úsáid a lua san aithris dheireannach, a léifear mar a leanas:

“Ní fhoráiltear leis an gConradh do chumhachtaí, seachas na cumhachtaí dá bhforáiltear in Airteagal 352, chun [an Cinneadh seo] [...] a ghlacadh,”

[12] Féach Cás 230/78 *Eridania v an tAire Talmhaíochta agus Foraoiseachta* (1979) ECR 2749 agus Cás 73/74 *Papiers Peints de Belgique v an Coimisiún* (1975) ECR 1491.

10.8. I gcás ina bhforáiltear le bunús dlí áirithe go mbaintear leas as gníomhartha dlí gan an cineál a shonrú (“Glacfaidh an Chomhairle na bearta is gá ...”) agus i gcás nach léir ó inneachar an bhirt atá le glacadh cé acu an cineál gnímh dlí de chuid an Aontais is iomchuí, d’fhéadfadh sé go mbeadh sé úsáideach na cúiseanna a thabhairt i dtaobh cén fáth ar roghnaíodh an gníomh áirithe sin. Dá mbeifí in ann reachtú, i gcás ar leith, trí bhíthin rialachán, mar shampla, atá infheidhme go díreach, féadfar míniú a thabhairt sna haithrisí i dtaobh cén fáth gurbh fhearr treoir a ghlacadh amháin, ar treoir í a chaithfear a thrasú sa dlí náisiúnta. Ní mór don dréachtóir prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a choimeád i gcuimhne chomh maith.

Is ag brath ar chineál an ghnímh nó na forála i dtrácht atá méid na hoibleagáide chun cúiseanna a lua

(A) GNÍOMHARTHA A BHFUIL FEIDHM GHINEARÁLTA LEO

- 10.9.** I ngníomhartha **bunúsacha**, ba cheart bunmheon an ghnímh a léirmhíniú sa ráiteas ar na cúiseanna seachas na cúiseanna go léir a thabhairt atá le gach foráil shonrach. Tabharfar cúiseanna sonracha atá le líon forálacha aonair, áfach, de bharr chomh tábhachtach agus atá siad nó de bharr nach bhfuil siad intuigthe sa bhunmheon sin.
- 10.10.** I ngníomhartha **cur chun feidhme**, beidh na cúiseanna a thabharfar iontu níos sainiúla, cé gur cheart iarracht a dhéanamh i gcónaí a bheith gonta.
- 10.11.** Ní gá mioninsint a thabhairt, áfach, ar na fíorais ba bhunús leis an ngníomh a ghlacadh, gan bacadh le hiad a mheasúnú, sna cúiseanna atá le gníomhartha a bhfuil feidhm ghinearálta leo. Go háirithe, ní bheadh ráiteas mionsonraithe indéanta faoi na cúiseanna (lena n-áirítear ríomhanna) le forálacha lena socraítear dleachtanna ar allmhairí nó aisíocaíochtaí talmhaíochta agus is leor tagairt a dhéanamh go simplí do na critéir agus do na modhanna arna n-úsáid sna ríomhanna agus an cor ginearálta a shonrú ba bhunús leis an ngníomh a ghlacadh agus na cuspóirí ginearálta a shonrú a bheartaítear a bhainfead amach leis an ngníomh ^[13].

^[13] Féach Cás 16/65 *Schwarze v Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel* (1965) ECR 877.

(B) GNÍOMHARTHA AONAIR

- 10.12.** Ba cheart na cúiseanna atá le gníomh aonair a chur in iúl níos beaichte.
- 10.13.** Is fíor sin, go háirithe, maidir le gníomhartha lena ndiúltaítear iarratas. Caithfear cúiseanna mionsonraithe a thabhairt i gcinntí i réimse na hiomaíochta chomh maith, ina gcaithfear tuairisc a thabhairt ar staideanna casta dlí agus fíorais; toisc nach mór an cinneadh a bheith soiléir ina ainneoin sin, ba cheart iarracht a dhéanamh freisin a bheith gonta.

(C) FORÁLACHA SPEISIALTA

- 10.14.** Is gá cúram ar leith a dhéanamh maidir leis an ráiteas ar na cúiseanna atá le forálacha áirithe amhail:
- > maoluithe;
 - > forálacha lena n-imítear ón ngnáthscéim rialacha;
 - > eisceachtaí ó ghnáthphrionsabal, amhail forálacha cúlghabhálacha;
 - > na forálacha sin ar dóigh dóibh dochar a dhéanamh do pháirtithe leasmhara áirithe; agus
 - > na forálacha sin lena bhforáiltear dá dteacht i bhfeidhm lá a bhfoilsithe.

(D) RÁITEAS AR NA CÚISEANNA ATÁ LE COIMHDEACHT AGUS COMHRÉIREACHT AN GHNÍMH

- 10.15.** Maidir le prionsabal na coimhdeachta agus prionsabal na comhréireachta, ba cheart ráiteas sonrach ar na cúiseanna a thabhairt.
- 10.15.1.** Agus a gcumhachtaí reachtacha á bhfeidhmiú acu, beidh na hinstiúidí ag féachaint do phrionsabal na coimhdeachta agus cuirfidh siad in iúl cén chaoi a bhfuil siad ag déanamh amhlaidh sa mheabhrán míniúcháin agus, ar bhonn níos gonta, sna haithrisí.
- 10.15.2.** Athraíonn an téacs san aithris ina ndéantar tagairt do phrionsabal na coimhdeachta, ó chás go chéile, ach go ginearálta leanann sé an struchtúr a leagtar síos i bpointe 10.15.4. Ní mór cuimhneamh, afách, ar an idirdhealú a dhéantar in Airteagal 5 CAE idir na réimsí ina bhfuil inniúlacht eisiach ag an Aontas agus na réimsí nach bhfuil.
- 10.15.3.** Sna réimsí ina bhfuil inniúlacht eisiach ag an Aontas, is é a

éilíonn Airteagal 5(4) CAE ná prionsabal na comhréireachta a chomhlíonadh. Sa chás sin, is do chomhréireacht amháin a thagrófar san aithris agus scríobhfar mar a leanas í:

“I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, is gá agus is iomchuí chun an bunchuspóir ... (sonraigh an cuspóir ginearálta) a ghnóthú go leagfar síos rialacha maidir le ... (déan tagairt do na bearta sonracha arna rialú ag an ngníomh i dtrácht). Ní théann an ... (sonraigh an cineál gnímh) seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí arna saothrú a ghnóthú, i gcomhréir le hAirteagal 5(4) den Chonradh ar an Aontas Eorpach.”

10.15.4. I gcás nach bhfuil inniúlacht eisiach ag an Aontas, is é a bheidh san aithris ná tagairtí don choimhdeacht *stricto sensu* agus don chomhréireacht araon, mar atá leagtha amach sa sampla seo a leanas:

“Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an ... (sonraigh an cineál gnímh) seo ... (más iomchuí, sonraigh na cuspóirí) a ghnóthú go leordhóthanach ... (tabhair cúiseanna) ach gur fearr, de bharr ... (sonraigh fairsinge nó éifeachtaí na gníomhaíochta), is féidir iad a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an ... (sonraigh an cineál gnímh) seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.”

10.15.5. Caithefear na múnlaí thuasluaite a chríochnú agus a fhorbairt de réir an cháis mar a chuirtear in iúl idir lúibíní, chun fíor-ráiteas ar na cúiseanna a chur ar fáil. Féadfar imeacht uathu ar choinníoll gur léir ó na haithrisí go bhfuil gá le gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais agus, de réir mar a bheidh, gur gníomhaíocht chomhréireach atá inti.

Aithrisí a bhaineann le cumhachtaí a tharmligean agus cumhachtaí cur chun feidhme

- 10.16.** Maidir le gníomhartha bunúsacha lena bhforáiltear do ghlacadh gníomhartha tarmligthe ag an gCoimisiún, caithfear aithris ar leith ina dtagraítear d’Airteagal 290 CFAE a bheith iontu. Maidir le dréachtú na haithrise sin agus dréachtú na bhforálacha comhfhreagracha, tá sé geallta ag Parlaimint na hEorpa, ag an gComhairle agus ag an gCoimisiún tagairt a dhéanamh, a mhéid is féidir, do na foirmlithe caighdeánacha, a bhunaigh na hinstidiúidí sin le chéile.
- 10.17.** Maidir le gníomhartha bunúsacha lena bhforáiltear do ghlacadh gníomhartha cur chun feidhme ag an gCoimisiún (Airteagal 291 CFAE), caithfidh aithris ar leith ina dtagraítear, nuair is gá, do Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún^[14] a bheith iontu.

Tagairt do chomhairliúcháin

- 10.18.** Déantar tagairt do na comhairliúcháin dá bhforáiltear i Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 sna brollaigh a ghabhann leis na gníomhartha cur chun feidhme arna nglacadh ag an gCoimisiún.

I gcomhthéacs an nós imeachta scrúdúcháin, tá éifeachtaí dlíthiúla ann i gcónaí de thoradh dul i mbun comhairliúchán le coiste (Airteagal 5 den Rialachán). Má táthar tar éis dul i mbun comhairliúchán le coiste, is san aithris dheireanach a dhéantar tagairt dó agus ní dhéantar an tagairt sin i lua.

Sampla:

“[...] Tá na bearta dá bhforáiltear sa Chinneadh seo i gcomhréir le tuairim an [ainm an choiste],”

Os a choinne sin, déantar tagairt do dhul i mbun comhairliúchán le coiste i gcomhthéacs an nós imeachta comhairliúcháin (Airteagal 4 den Rialachán sa lua deireanach), a scríobhfar mar a leanas:

“Tar éis dó/di/dóibh dul i gcomhairle le [ainm an choiste],”

[14] IO L 55, 28.2.2011, lch. 13.

11

CUIRFEAR UIMHIR LE GACH AITHRIS.

- 11.1.** Cúis mhaith leis an gcleachtas seo ná go mbeadh an reachtaíocht soiléir agus gur furasta tagairt a dhéanamh di roimh ghlacadh an téacs agus ina dhiaidh.

Tá feidhm aige, ní hamháin maidir le gníomhartha dlí a bhfuil feidhm ghinearálta leo, ach maidir le gníomhartha uile na n-institiúidí arna ndréachtú i bhfoirm shollúnta (teideal, brollach, téarmaí achtacháin).

- 11.2.** Tá an leagan amach mar a leanas:

“De bharr an méid seo a leanas:

(1) ...

(2) ...”.

N.B. Tosófar gach aithris le ceannlitir agus críochnófar le lánstad í seachas an aithris dheireannach a chríochnófar le camóg.

- 11.3.** Ní chuirtear uimhir le haithris aonair.

12

SNA TÉARMAÍ ACHTACHÁIN ATÁ I nGNÍOMH CEANGAILTEACH, NÍ BHEIDH AON FHORÁLACHA DE CHINEÁL NEAMHNORMATACH, AMHAIL MIANTA NÓ DEARBHUITHE POLAITIÚLA, NÁ AON FHORÁLACHA A DHÉANANN SLEACHTA NÓ AIRTEAGAIL AS NA CONARTHAÍ A ATHRÁ NÓ A ATHLEAGAN NÁ AON FHORÁLACHA A ATHSHONRAÍONN FORÁLACHA DLÍTHIÚLA ATÁ I bhFEIDHM CHEANA FÉIN.

NÍ CHUIRFEAR I nGNÍOMHARTHA AON FHORÁLACHA A THUGANN INNEACHAR AIRTEAGAL EILE NÓ A THUGANN TEIDEAL AN GHNÍMH AN ATHUAIR.

Forálacha de chineál neamhnormatach i ngníomhartha ceangailteacha

- 12.1.** Ba cheart do ghníomhartha ceangailteacha rialacha a leagan síos, lena n-áirítear forálacha a leagann amach an fhaisnéis (mar shampla: an raon feidhme agus na sainmhínithe) is gá chun na rialacha sin a thuiscint agus a chur i bhfeidhm mar is ceart. Tá aon rud eile iomarcach: ní ceart mianta, intinní ná dearbhuithe a chur sna téarmaí achtacháin i ngníomh ceangailteach.

Is é seo a leanas sampla d'fhoráil as rialachán, ar foráil de chineál neamhnormatach é agus ar cheart a sheachaint:

“Chun úsáid táirgí éicilipéad a spreagadh, ba cheart don Choimisiún agus d’institiúidí eile de chuid an Aontais, chomh maith le húdaráis phoiblí eile ar an leibhéal náisiúnta, gan dochar do dhlí an Aontais, dea-shampla a thabhairt nuair a shonraíonn siad na ceanglais táirgí atá orthu.”

Is léir go gcuirtear mian in iúl san fhoráil seo nach bhforchuireann aon oibleagáid orthu siúd a ndírítear chucu í. Dá bhrí sin, ní ceart an fhoráil seo a chur i ngníomh ceangailteach ach is ceart í a chur i dteachtairacht nó i moladh a ghabhann leis an ngníomh i dtrácht.

Forálacha a dhéanann sleachta nó airteagail as na Conarthaí nó as gníomhartha eile a athrá nó a athleagan

- 12.2.** Maidir le cuimsiú forálacha den sórt sin, cruthaíonn sé díchéillí agus neamhdheimhneacht dhlíthiúil. Tógaimis sampla de ghníomh atá bunaithe ar Airteagal 46 CFAE, dá dtagraítear mar is cuí sna luanna. Níl fiúntas ag baint le mír a dhréachtú a dhéanann Airteagal 45(1) a athrá ina ndeirtear “Áiritheofar saoirse gluaiseachta d’oibrithe laistigh den Aontas”. Caithfidh an t-údar a shonrú cén chaoi a bhfuil sé beartaithe aige an fhoráil sin a chur chun feidhme, agus gan an fhoráil a athrá. Ina theannta sin, tá athrá den sórt sin contúirteach ó tharla go mb’fhéidir go mbainfí an tuiscint as aon imeacht ón bhfoclaíocht bhunaidh go raibh toradh eile beartaithe, agus fiú go bhféadfaí teacht ar thiomhde gur amhlaidh go raibh toradh eile beartaithe.

Forálacha nach ndéanann ach a bhfuil in airteagal eile a athrá

- 12.3.** Is minic a bhíonn an fhoclaíocht i bhforálacha den sórt sin mar a leanas:

“D’fhonn an córas sin a bhunú, glacfaidh an Chomhairle na bearta dá bhforáiltear in Airteagal 3, in Airteagal 4 agus in Airteagal 5.”

Ba cheart iad a sheachaint, a mhéid is a féidir, ó tharla go bhfuil an fhaisnéis uile atá riachtanach sna hairteagail i dtrácht maidir lena gcur chun feidhme. Ina theannta sin, is féidir le struchtúr den sórt sin mearbhall a chur ar an léitheoir maidir leis an mbunús dlí a bheidh le beart cur chun feidhme amach anseo: an é an t-airteagal é ina bhfuil an tagairt, nó an é an t-airteagal é a ndéantar tagairt dó?

Forálacha a dhéanann teideal an ghnímh a athrá

- 12.4.** Fiú nuair nach féidir úsáid focal atá mar chuid de theideal an ghnímh (mar shampla, san airteagal ina sainítear ábhar agus raon feidhme an ghnímh) a sheachaint, ní mór breisluach a chur ann agus cur síos mionsonraithe a thabhairt ar pharaiméadair an téacs.

13

NUAIR IS IOMCHUÍ, CUIRFEAR AIRTEAGAL ISTEACH AG TÚS NA dtÉARMAÍ ACHTACHÁIN CHUN ÁBHAR AGUS RAON FEIDHME AN GHNÍMH A SHAINIÚ.

- 13.1.** Is é “an t-ábhar” an ní lena mbaineann an gníomh, agus is é a thagraíonn an “raon feidhme” dó ná na catagóirí staideanna fíorais nó dlí agus na daoine sin lena mbaineann an gníomh.
- 13.2.** Is minic a bhíonn an chéad airteagal a shainíonn an t-ábhar agus an raon feidhme ann i gcomhaontuithe idirnáisiúnta agus bíonn sé ann go minic i ngníomhartha de chuid an Aontais chomh maith. Ba cheart a chinneadh an bhfuil airteagal den sórt sin úsáideach nó nach bhfuil de réir an cháis.
- 13.3.** Is cinnte nach bhfuil sé úsáideach mura ndéanann sé ach an teideal a athleagan. Os a choinne sin, féadfaidh an t-airteagal sin faisnéis a chur ar fáil don léitheoir, ar mhaithe le hachomaireacht, nár cuireadh isteach sa teideal ach a chuireann ar a chumas a chinneadh, ón tús, cé leis a bhaineann an gníomh. Go díreach mar gheall air sin, ní mór cúram a ghabháil gan an léitheoir a chur amú.

Mar shampla, más rud é go ndeirtear in airteagal den sórt sin go bhfuil feidhm ag an ngníomh “maidir le feithiclí de luas uasta 25 km/u nó níos mó ná sin”, d’fhéadfadh sé go mbeadh forálacha áirithe go cinnte sa ghníomh i dtrácht nach bhfuil feidhm acu ach amháin, mar shampla, maidir le feithiclí luas uasta 50 km/u, ó tharla go dtiocfadh feithicil den sórt sin faoin raon feidhme arna shainiú ar aon nós. Os a choinne sin, ba cheart nach mbeadh aon fhoráil ann a bhfuil feidhm aici maidir le feithicil luas uasta 20 km/u, mar shampla, ó tharla go bhféadfadh sé nach léifeadh déantóir nó úinéir feithicle den sórt sin an chuid eile de na téarmaí achtacháin tar éis airteagal i ndáil le raon feidhme a léamh.

- 13.4.** Uaireanta, níl an t-idirdhealú idir an raon feidhme agus an sainmhíniú soiléir. Sa sampla seo a leanas, tugtar raon feidhme an ghnímh sa sainmhíniú freisin:

“Airteagal 1

Chun críocha na Treorach seo, ciallaíonn ‘feithicil’ aon mhótarfeithicil a bheartaítear a úsáid ar an mbóthar, agus cabhail aici nó gan cabhail aici, a bhfuil ceithre roth ar a laghad fúithi agus luas uasta dearaidh aici is mó ná 25 km/u, maille lena leantóirí, cé is moite d’fheithiclí a ritheann ar ráillí, d’innealra talmhaíochta nó foraoiseachta, agus d’fheithiclí oibreacha poiblí”.

D'fhéadfaí an t-airteagal sin a léamh chomh furasta céanna mar a leanas: *"Airteagal 1 — Tá feidhm ag an Treoir seo maidir le haon mhótarfeithicil a bheartaítear ..."*, agus an focal "[feithicil]" a chur ag deireadh na habairte. De ghnáth, is fearr an réiteach seo a úsáid go háirithe mura bhfuil aon airteagal sa ghníomh lena mbunaítear sainmhínte eile. Dá bharr, is féidir an raon feidhme a thabhairt níos soiléire agus níos díri.

14

I GCÁS INA BHFUIL TÉARMAÍ AN GHNÍMH DÉBHRÍOCH, BA CHEART IAD A SHAINMHÍNIÚ I DTEANNTA A CHÉILE IN AON AIRTEAGAL AMHÁIN AG TÚS AN GHNÍMH. NÍ BHEIDH AON FHORÁLACHA NORMATACHA UATHRIALACHA SNA SAINMHÍNITHE.

- 14.1.** Ba cheart a mbrí i dteanga an phobail nó i dteanga speisialaithe a thabhairt do na téarmaí go léir. Ar mhaithe le soiléireacht dlí, áfach, d'fhéadfadh sé gur ghá focail atá á n-úsáid a shainmhíniú sa ghníomh féin. I measc nithe eile, is fíor é sin i gcás ina bhfuil roinnt bríonna ag téarma ach go gcaithfear an téarma sin a thuiscint de réir brí amháin de na bríonna sin nó más rud é, chun críocha an ghnímh, go ndéanfar an bhrí a theorannú nó a leathnú i leith ghnáthbhrí an téarma sin. Caithfidh an sainmhíniú gan a bheith contrártha do ghnáthbhrí an téarma.

Ba cheart an bhrí chéanna a bheith ag an téarma sainmhínte agus é in úsáid ó thús go deireadh an ghnímh.

- 14.2.** Déantar cur síos sa dara habairt den Treoirlíne ar earráid choitianta maidir le dréachtú.

14.2.1. Sampla de dhroch-dhréachtú:

"[d] ciallaíonn 'gearán' aon fhaisnéis a chuir ... aon duine isteach a bhfuil leas aige i sábháilteacht na loinge ... mura rud é go measann an Ballstát lena mbaineann gur léir an ... gearán a bheith gan bhunús; níor cheart aitheantas an duine atá ag cur isteach ... an ghearáin a chur in iúl do mháistir nó d'úinéir na loinge lena mbaineann."

- 14.2.2.** Ní hionann an chuid sin den abairt a bhfuil líne fúithi agus sainmhíniú, ach is foráil normatach uathrialach í.
- 14.3** Ní mór an riail a chur sna forálacha normatacha. Sa sampla a tugadh, d'fhéadfadh an t-údar an abairt seo a chur isteach san áit oiriúnach i gceann amháin de na hairteagail eile (“... Más rud é go bhfaigheann an Ballstát gearán nach measann sé gur léir é a bheith gan bhunús ..., déanfaidh sé ...”), agus an dara fomhír a chur leis ina bhfuil an abairt seo “Níor cheart aitheantas an duine ...”.
- 14.4.** Ní ábhar dianloighce amháin é an ceanglas go gcaithfear gan forálacha normatacha uathrialacha a chur sna sainmhínte. Má chuirtear eilimintí den sórt sin isteach sa sainmhíniú, tá an baol ann, ó tharla nach bhfuil na heilimintí normatacha go léir san áit chéanna, go bhfágfaidh an léitheoir cuid acu gan léamh agus iad á léiriú aige.

15

A OIREAD IS FÉIDIR, BEIDH STRUCHTÚR CAIGHDEÁNACH AR NA TÉARMAÍ ACHTACHÁIN (ÁBHAR AGUS RAON FEIDHME — SAINMHÍNITHE — CEARTA AGUS OIBLEAGÁIDÍ — FORÁLACHA LENA DTARMLIGTEAR CUMHACHTAÍ AGUS LENA dTUGTAR CUMHACHTAÍ CUR CHUN FEIDHME — FORÁLACHA NÓS IMEACHTA — BEARTA A BHAINNEANN LE CUR CHUN FEIDHME — FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA AGUS CRÍOCHNAITHEACHA).

IS IN AIRTEAGAIL A BHEIDH NA TÉARMAÍ ACHTACHÁIN ROINNTE AGUS IS I dTEIDIL, I gCAIBIDLÍ AGUS I RANNA A BHEIDH SIAD ROINNTE, DE RÉIR CHOMH FADA AGUS CHOMH CASTA AGUS A BHEIDH SIAD. NUAIR ATÁ LIOSTA IN AIRTEAGAL, BA CHEART GACH NÍ AR AN LIOSTA SIN A SHAINAITHINT TRÍ UIMHIR NÓ LITIR SEACHAS TRÍ FHLEASC (*).

- 15.1.** Comhlíontar leis na heilimintí téacsacha seo a leanas de struchtúr caighdeánach na dtéarmaí achtacháin na rialacha réasúnta dian maidir le leagan amach:

(*) San eagrán seo den Treoirleabhar Comhchleachtais, cuireadh foclaíocht na Treoirlíne seo in oiriúint chun na hathruithe a tugadh isteach le Conradh Liospóin a chur san áireamh.

- (1) an t-ábhar agus an raon feidhme (féach Treoirlíne 13);
- (2) na sainmhínte (féach Treoirlíne 14);
- (3) na forálacha a bhaineann le gníomhartha tarmligthe agus le gníomhartha cur chun feidhme;
- (4) na bearta a bhaineann le cur chun feidhme. Formáid sheanbhunaithe a leantar sna forálacha maidir leis na rialacha mionsonraithe agus na dátaí chun treoir a thrasú ag na Ballstáit. Tá foirm chaighdeánach ar fhorálacha eile freisin, mar shampla ar na forálacha sin a bhaineann le pionóis dá bhforálfar ar an leibhéal náisiúnta, nó ar na forálacha sin a bhaineann le leighis dhlíthiúla a áirithiú;
- (5) forálacha idirthréimhseacha agus críochnaitheacha. Cuimsítear an méid seo a leanas leis an gcatagóir seo de chomhpháirteanna:
 - > aon gníomhartha a bhí i bhfeidhm roimhe a aisghairm (féach Treoirlíne 21). Murab ionann dáta na haisghairme agus dáta theacht i bhfeidhm an ghnímh atá le glacadh, ba cheart an dáta sin a chur in iúl go soiléir;
 - > rialacha maidir le trasdul ón seanchóras go dtí an córas nua. Ba cheart nach bhfágfadh an teanga a úsáidtear agus, os cionn gach uile ní, na dátaí a luaitear aon amhras ar an léitheoir faoin tréimhse ina leanfaidh na seanrialacha go léir nó cuid acu d'fheidhm a bheith acu, a luaithe a bheidh an córas nua i bhfeidhm;
 - > forálacha lena leasaítear gníomhartha roimhe sin (féach Treoirlíne 18);
 - > an tréimhse ina mbeidh feidhm ag an ngníomh (féach Treoirlíne 20).

15.2. Is ionann na comhpháirteanna eile — na cearta agus na hoibleagáidí agus na forálacha nós imeachta, seachas iad siúd a bhaineann le gníomhartha tarmligthe agus gníomhartha cur chun feidhme — agus an chuid cheart normatach den ghníomh, agus tá a bhfoirm ag brath ar chuspóir an ghnímh agus ar a chasta atá an córas dá bhforáiltear.

- 15.3.** Nuair a bhíonn liosta in airteagal, ní mór cúram a ghabháil agus a áirithiú go ndéanfar comhordú ar gach ceann dá chuid eilimintí agus go mbaineann siad go díreach leis na focail tosaigh. Chun na críche sin, is fearr gan abairtí ná fomhíreanna uathrialacha a chur isteach i liosta.

Sampla de dhréachtú atá le seachaint:

“Déanfaidh na húdaráis inniúla seiceálacha chun a áirithiú

- go bhfuil comhsheasmhacht ann idir ceannacháin agus seachadtaí, Cuirfidh siad cigireacht i gcrích go háirithe trí thagairt a dhéanamh do chomhéifeachtaí próiseála dá bhforáiltear le dlí an Aontais, nuair is ann dóibh. I ngach cás eile, beidh cigireachtaí ag brath ar na comhéifeachtaí atá inghlactha i gcoitinne ag an tionscal lena mbaineann,
- úsáid deiridh cheart an amhábhair,
- comhlíonadh dhlí an Aontais.”

I gcás den sórt sin, is fearr úsáid liosta a sheachaint agus an téacs a chur i láthair mar a leanas:

“Déanfaidh na húdaráis inniúla seiceálacha chun comhsheasmhacht idir ceannacháin agus seachadtaí a áirithiú.

Cuirfidh siad an chigireacht i gcrích go háirithe trí thagairt a dhéanamh do chomhéifeachtaí dá bhforáiltear le dlí an Aontais, nuair is ann dóibh. I ngach cás eile, beidh cigireachtaí ag brath ar na comhéifeachtaí atá inghlactha i gcoitinne ag an tionscal lena mbaineann.

Beartófar freisin leis na rialuithe go n-áiritheofar úsáid cheart an amhábhair agus comhlíonadh dhlí an Aontais.”

- 15.4.** Leagtar amach sa tábla thíos na foranna struchtúir atá sna téarmaí achtacháin i ngníomh dlí. Beidh airteagail agus foranna airteagal i ngníomhartha a bhfuil struchtúr simplí orthu. Is le caibidlí atá roinnte, más gá, i ranna a chuirtear tús le foranna gníomhartha níos airde. Sa chás amháin go bhfuil an téacs fíorchasta ar fad, is féidir caibidlí a ghrúpáil i dteidil a fhéadfar, nuair is gá, a ghrúpáil i gcodanna.

Ainmniú	Siombail	Modh tagartha	Tráchtanna
I. Foranna is airde			D'fhéadfadh go mbeadh teideal ar na foranna seo nó nach mbeadh
— Cuid	Cuid I, II (nó Cuid a hAon, Cuid a Dó)	(i g)Cuid I, II (nó Cuid a hAon, Cuid a Dó)	Á n-úsáid (i dteannta a chéile nó ina n-aonar) i dtéacsanna áirithe atá fada agus an-struchtúrtha
— Teideal	Teideal I, II	(i d)Teideal I, II	
— Caibidil	Caibidil I, II (nó 1, 2)	(i g)Caibidil I, II (nó 1, 2)	
— Roinn	Roinn 1, 2	(i) Roinn 1, 2	
II. Aonad bunúsach			D'fhéadfadh go mbeadh teideal ar aonaid bhunúsacha nó nach mbeadh
— Airteagal	Airteagal Aonair nó Airteagal 1, 2	(san) Airteagal Aonair (in) Airteagal 1, 2	Uimhriú leanúnach (fiú nuair atá ardranna ann).
nó			
— Pointe	I, II (nó A, B) nó I. (nó A. nó 1.)	(i) bpointe I, II (A, B) (i) bpointe I (A nó 1)	Á n-úsáid i moltaí, rúin, dearbhuithe agus ráitis áirithe.
III. Foranna is ísle			Níl teideal ar fhoranna
— Mír (uimhrithe)	1., 2.	i mír 1, 2	Foranna neamhspleácha in airteagal
— Mír (gan a bheith uimhrithe)	Siombail ar bith	sa chéad mhír, sa dara mír	Eilimint airteagail nach bhfuil neamhspleách
— Fomhír	Siombail ar bith	(sa) chéad fhomhír, sa dara fomhír,	Foroinn de mhír uimhrithe
— Pointe	(a), (b) (1), (2) (i), (ii), (iii), (iv)	(i nó ag) (pointe) (a), (b) (i nó ag) (pointe) (1), (2) (i nó ag) (pointe) (i), (ii)	I gcoitinne, cuirtear abairtín tosaigh roimhe
— Fleasc	---	sa chéad fhleasc	
— Abairt	Siombail ar bith	sa chéad abairt, sa dara habairt	Cuirtear lánstad ina diaidh

Tagairtí inmheánacha agus seachtracha

(Treoirlíne 16 agus Treoirlíne 17)

16

BA CHEART TAGAIRTÍ A DHÉANAMH A LAGHAD IS FÉIDIR DO GHNÍOMHARTHA EILE. CUIRFIDH TAGAIRTÍ IN IÚL GO BEACHT AN GNÍOMH NÓ AN FHORÁIL DÁ dTAGRAÍONN SIAD. SEACHNÓFAR FREISIN TAGAIRTÍ CIORCLACHA (TAGAIRTÍ DO GHNÍOMH NÓ D'AIRTEAGAL INA dTAGRAÍTEAR SIAR DON FHORÁIL TOSAIGH) AGUS TAGAIRTÍ SRATHACHA (TAGAIRTÍ D'FHORÁIL INA dTAGRAÍTEAR D'FHORÁIL EILE).

Tagairtí inmheánacha agus seachtracha

16.1. Tagraíonn tagairt inmheánach d'fhoráil eile sa ghníomh céanna. Tagraíonn tagairtí seachtracha do ghníomh eile, gníomh Aontais nó gníomh atá le fáil i bhfoinse eile.

16.1.1. Sampla de thagairt inmheánach:

Foráil a thagraíonn d'ianscríbhinn a ghabhann leis an ngníomh céanna

"1. Déanfar na guaiseacha ar an timpeallacht de dheasca ullmhóide a mheasúnú trí aon cheann de na nósanna imeachta seo a leanas nó níos mó ná sin:

(a) trí ghnáthmhodh mar a chuirtear síos air in Ianscríbhinn III;"

16.1.2. Sampla de thagairt sheachtrach:

Foráil a thagraíonn do ghníomh eile

"... (b) trína chinneadh cé hiad na hairíonna guaiseacha atá ag an ullmhóid don timpeallacht is gá don aicmiú oiriúnach i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach in Ianscríbhinn VI de Threoir ..."

16.2. Ní mór tagairtí inmheánacha agus seachtracha araon a bheith beacht go leor ionas gur féidir leis an léitheoir teacht ar an ngníomh dá ndéantar tagairt go héasca.

16.3. Ní mór cúram ar leith a ghabháil le tagairtí seachtracha. Go háirithe, ba cheart an gníomh dá ndéantar tagairt a bheith soiléir a dhóthain agus intuigthe don phobal.

Prionsabal

- 16.4.** Níor cheart tagairt a úsáid ach amháin más rud é:
- > gur féidir an téacs a shimpliú dá bharr sin trí bhíthin gan a bhfuil san fhoráil dá ndéantar tagairt a athrá;
 - > nach ndéantar difear do shothuigtheacht na forála;
 - > gur foilsíodh an gníomh dá dtagraítear nó go bhfuil fáil leordhóthanach ag an bpobal air.
- 16.5.** Ba cheart tagairtí a úsáid go spárálach chomh maith i bhfianaise phrionsabal na trédhearcachta. Ba cheart bheith in ann gníomh a léamh agus a thuiscint gan féachaint ar ghníomhartha eile. Níor cheart forálacha as an reachtaíocht phríomha a thabhairt an athuair i reachtaíocht thánaisteach chun gníomh a dhéanamh inléite, áfach (féach pointe 12.2).
- 16.6.** Sula ndéanfar cinneadh an bhfuil sé oiriúnach tagairt a dhéanamh, ba cheart iarmhairtí aon leasuithe a dhéanfar ina dhiaidh sin ar an ngníomh dá ndéanfar tagairt a bhreithniú.

Sothuigtheacht

- 16.7.** Ba cheart úsáid a bhaint as foclaíocht i dtagairt ar chaoi go bhfuil príomhghné na forála dá ndéanfar tagairt sothuigthe gan féachaint ar an bhforáil sin.

Sampla:

Úsáid:

“Bainfidh an nós imeachta rialaithe a leagtar síos in Airteagal 15 le honnmhairí chuig tíortha ...”,

seachas:

“Baineann Airteagal 15 le honnmhairí chuig tíortha ...”

Soiléireacht

- 16.8.** Maidir le foráil dá dtagraítear, ba cheart na fíorais atá inti, nó aon iarmhairtí dlíthiúla atá aici, a chur in iúl go sainiúil.
- 16.8.1.** Ní mór tagairtí a sheachaint nach ndéantar ach amháin trí bhíthin foráil eile idir lúibíní a lua.
- 16.8.2.** Sonraítear le forálacha áirithe go bhfuil feidhm ag riail de réir analaí nó, níos cruinne, *mutatis mutandis*. Níor cheart an modh seo a úsáid ach amháin i gcás ina mbeadh sé díréireach an riail dá dtagraítear a athscríobh agus í a chur in oiriúint. Is tábhachtach go sonraítear, sa tslí is cruinne agus is féidir, conas a fheidhmíonn an riail dá dtagraítear.

- 16.9.** Is minic a bhíonn na hiarmhairtí atá ag tagairtí dar tosach na focail “gan dochar” doiléir. D’fhéadfadh go mbeadh contrárthachtaí, inter alia, idir an gníomh ina bhfuil an tagairt le fáil agus an gníomh dá dtagraítear amhlaidh. De ghnáth, is féidir tagairtí den sórt sin a sheachaint ach an raon feidhme a shainiú níos fearr. Ina theannta sin, ní gá an foirmlíú seo a úsáid chun tagairt d’fhorálacha níos airde céime a bheidh infheidhme ar aon nós.

Sampla:

Úsáid:

“Beidh feidhm ag airteagail na Treorach seo a bhaineann le ... maidir le táirgí cosanta plandaí”,

seachas:

“Gan dochar do Threoir 91/414/CEE, beidh feidhm ag na hairteagail faoi aicmiú, pacáistiú, lipéadú agus bileoga sonraí sábháilteachta sa Treoir seo maidir le táirgí cosanta plandaí”.

An gníomh dá dtagraítear a lua

- 16.10.** I gcás ina ndéantar tagairt do ghníomh amháin i ngníomh eile, ní mór teideal an ghnímh dá dtagraítear a thabhairt ina iomláine mar aon le foinse an fhoilseacháin, nó ina fhoirm ghearr — go háirithe más i dteideal an ghnímh ina ndéantar an tagairt atá an tagairt nó más rud é go raibh an gníomh luaite cheana féin.

- 16.10.1.** I gcás ina ndéantar tagairt do theideal gnímh i dteideal gnímh eile:

- > ní dhéantar ainm na hinstiúide a athrú más rud é gurb í an instiúid a ghlac an gníomh dá dtagraítear a dhéanfaidh an gníomh ina ndéantar an tagairt a ghlacadh (i gcás ina dtagraítear do roinnt gníomh, áfach, agus gur instiúidí éagsúla a ghlac iad, luaitear na hinstiúidí i gcónaí, fiú i gcás gur glacadh roinnt díobh ag an instiúid nó na hinstiúidí a dhéanfaidh an gníomh ina ndéantar an tagairt a ghlacadh);
- > fágfar an dáta ar lár mura tagairt é do ghníomh nach bhfuil aon sraithuimhir oifigiúil ná uimhir foilseacháin aige;
- > fágfar ar lár chomh maith focail a d’fhéadfadh teideal an ghnímh ina ndéantar an tagairt a dhéanamh liopasta go neamhriachtanach nó a d’fhéadfadh mearbhall a bheith mar thoradh orthu, mar shampla “agus lena leasaítear ...” nó “agus lena n-aisghairtear ...”, chomh maith le focail a d’fhéadfadh teacht i ndiaidh an teidil mar shampla “códú”, “athmhúnlú”, etc.;
- > ní dhéantar aon tagairt don eagrán den Iris Oifigiúil inar foilsíodh an gníomh dá dtagraítear.

16.10.2. I luanna, ag a bhfuil nádúr sollúnta, déantar teideal iomlán an ghnímh ⁽¹⁵⁾ a lua i gcorp an téacs. I gcás treoracha nó cinntí foilsithe a bhfuil fógra le tabhairt ina leith, cuirtear uimhir an fhoilseacháin isteach. Tagann fonóta ina sonraítear an t-eagrán den Iris Oifigiúil inar foilsíodh an gníomh i ndiaidh an teidil iomláin. Ní bhíonn aon fhonóta den sórt sin ann i gcás na gConarthaí ná i gcás gníomhartha bunúsacha eile (mar shampla Ionstraimí Aontachais agus Comhaontú Comhpháirtíochta ACC-AE).

Sampla:

“Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 211/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 maidir leis an tionscnamh ó na saoránaigh (), agus go háirithe ...

() IO L 65, 11.3.2011, lch. 1.”

16.10.3. Sa chuid eile den ghníomh (aithrisí, airteagail agus iarscríbhinní) úsáidtear modh simplithe tagartha ⁽¹⁶⁾:

- > i gcás gníomh a ndéantar tagairt dó don chéad uair (fiú má tagraíodh dó sa teideal cheana féin) agus nár tagraíodh dó cheana féin sna luanna, *tabharfar uimhir an ghnímh agus ainm na hinstitiúide a ghlac an gníomh, mar aon le fonóta ina shonraítear teideal iomlán an ghnímh ⁽¹⁷⁾ agus an t-eagrán den Iris Oifigiúil inar foilsíodh é;*
- > i gcás ina luaitear teideal iomlán agus tagairt foilseacháin gnímh cheana féin sna luanna nó in áit eile sa téacs, *ní thagraítear ach d’uimhir an ghnímh.*

Sampla:

An chéad tagairt:

“Rialachán (AE) Uimh. 211/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ()

() Rialachán (AE) Uimh. 211/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 maidir leis an tionscnamh ó na saoránaigh (IO L 65, 11.3.2011, lch. 1)”

⁽¹⁵⁾ Ón 1 Iúil 2013, folaíonn an tagairt don teideal iomlán na focail ar fad sa teideal, mar shampla “agus lena leasaítear” nó “agus lena n-aisghairtear”, ach ní fholáíonn sé focail a d’fhéadfadh teacht i ndiaidh an teidil mar shampla “códú”, “athmhúnlú”, etc.

⁽¹⁶⁾ Modh tagartha simplithe a tugadh isteach ar an 1 Iúil 2013.

⁽¹⁷⁾ Ón 1 Iúil 2013, folaíonn an tagairt don teideal iomlán na focail ar fad sa teideal, mar shampla “agus lena leasaítear” nó “agus lena n-aisghairtear”, ach ní fholáíonn sé focail a d’fhéadfadh teacht i ndiaidh an teidil mar shampla “códú”, “athmhúnlú”, etc.

Tagairtí ina dhiaidh sin:

“Rialachán (AE) Uimh. 211/2011.”

D’fhéadfadh eisceachtaí áirithe ón riail seo a bheith riachtanach, go háirithe i gcás iarscríbhinní ina bhfuil foirmeacha nó doiciméid eile ar féidir iad a úsáid leo féin, nuair a d’fhéadfadh sé a bheith riachtanach teideal iomlán agus tagairt foilseacháin gnímh a thabhairt an athuir, ar gníomh é a luadh cheana féin.

- 16.10.4.** Is dea-chleachtas reachtach é na gníomhartha dá dtagrófar ina dhiaidh sin sa ghníomh a lua sna haithrisí. Dá bharr sin, féadfar na gníomhartha a chur i gcomhthéacs de réir mar is riachtanach agus míniú a thabhairt maidir le cén fáth a dtagraítear dóibh.
- 16.10.5.** Caithefear tagairtí do ghníomhartha eile sna téarmaí achtacháin a bheith teoranta do na gníomhartha sin atá go hiomlán riachtanach. Ba cheart é a bheith ar chumas an léitheora na téarmaí achtacháin a thuiscint ina n-aonar, gan gníomhartha eile a cheadú. Ní mór na fadhbanna a sheachaint freisin a d’fhéadfadh teacht chun cinn de thoradh gníomh dá dtagraítear a leasú nó a aisghairm.

Tagairtí dinimiciúla

- 16.11.** Is tagairt dhinimiciúil í an tagairt más rud é go meastar go fóill go bhfuil foráil dá dtagraítear ina foráil mar a leasaíodh.
- 16.12.** I gcoitinne, is tagairtí dinimiciúla iad tagairtí i dtéarmaí achtacháin dhlí an Aontais.

Má leasaíodh an gníomh atá luaite, meastar an tagairt a bheith ina tagairt don ghníomh mar a leasaíodh. Má tá gníomh nua curtha in ionad an ghnímh, meastar an tagairt a bheith ina tagairt don ghníomh nua. Más rud é go bhfuil an gníomh aisghairthe agus nach bhfuil gníomh nua curtha ina ionad, is trína léiriú a dhéanfar aon bhearnaí a líonadh. I gcás ina ndéantar gníomhartha a athmhúnlú nó a chódú agus go ndéantar airteagail a athuimhriú lena linn, ní mór na hathruithe sin a leagan amach i dtábla comhghaoil a ghabhfaidh leis an ngníomh códaithe nó athmhúnlaithe.

- 16.13.** Is tábhachtach a aithint, áfach, go bhféadfadh deacrachtaí a bheith ann agus an gníomh dlí i dtrácht á fhorléiriú de bharr tagairtí dinimiciúla, sa chiall nach bhfuil inneachar na forála lena ndéantar an tagairt réamhchinntithe, ach go n-athraíonn sé de réir aon leasuithe a dhéanfar ina dhiaidh sin ar an bhforáil dá dtagraítear.

Tagairtí statacha

- 16.14.** Is ionann tagairt statach agus tagairt a thagraíonn do théacs sonraithe faoi mar atá sé ar dháta sonraithe, lena dtugtar teideal an ghnímh agus an fhoinsé agus, más iomchuí, lena sonraítear gníomh leasaitheach.

Samplaí:

“Airteagail XX de Rialachán ...(*) arna leasú le Rialachán ...(**).”

“1. Chun críocha buiséadacha agus críocha acmhainní dílse ... is é a bheidh i gcóras Eorpach na gcuntas eacnamaíoch suimeáilte atá i bhfeidhm de réir bhrí Airteagal 1(1) de Threoir 89/130/CEE, Euratom agus na gníomhartha dlí lena mbaineann, [go háirithe Rialachán (CEE, Euratom) Uimh. 1552/89 agus Rialachán (CEE, Euratom) Uimh. 1553/89 agus Cinneadh 94/728/CE, Euratom agus Cinneadh 94/729/CE], ná an dara heagrán de CCE fad a fhanfaidh Cinneadh 94/728/CE, Euratom i bhfeidhm.

2. Chun críche thuarascálacha na mBallstát chuig an gCoimisiún faoin nós imeachta um easnamh iomarcach a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 3605/93, is é a bheidh i gcóras Eorpach na gcuntas eacnamaíoch suimeáilte ná an dara heagrán de CCE go dtí go bhfoilséofar tuarascálacha an 1 Meán Fómhair 1999.”

- 16.15.** I gcás ina leasaítear nó ina aisghairtear an fhoráil dá dtagraítear i dtagairt statach, ní mór an fhoráil a thagraíonn dó sin a leasú freisin mar is gá.
- 16.16.** Is tagairtí dinimiciúla iad tagairtí do ghníomhartha dlí an Aontais, mura gcuirtear a mhalairt in iúl. Maidir le tagairtí do ghníomhartha dlí nach gníomhartha dlí de chuid an Aontais iad, is inmholta a chur in iúl go sainráite cé acu an tagairt dhinimiciúil nó tagairt statach atá sa tagairt.

Tagairt a oiriúnú

- 16.17.** D’fheadfadh sé gur ghá tagairt a oiriúnú i gcás:

- > gur scríosadh an fhoráil dá dtagraítear agus gur cuireadh téacs nua isteach ina hionad;
- > gur leasaíodh an fhoráil dá dtagraítear, i gcás gur tagairt statach í;
- > go bhfuil impleachtaí gan choinne ag leasú a rinneadh ar an bhforáil dá dtagraítear ar an bhforáil ina ndéantar an tagairt.

16.18. Is leor clásal simplí comhghaoil a chur isteach le haghaidh gnáthoiriúnú.

16.18.1. I gcásanna áirithe, d'fhéadfadh sé a bheith iomchuí tábla comhghaoil a leagan amach in iarscríbhinn.

Sampla:

“Déanfar tagairtí do na Treoracha aisghairthe a fhorléiriú mar thagairtí don Treoir seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil atá leagtha amach in Iarscríbhinn IX.”

16.18.2. Níl sé inmholta an comhghaol a bhunú leis an bhforáil nua i bhfoirm téacs.

Sampla de dhréachtú atá le seachaint:

“Sna forálacha seo a leanas, cuirtear na focail ‘Airteagal 4(7) agus Airteagal 5(3) de Rialachán (CEE) Uimh. 565/80’ in ionad na bhfocal ‘Airteagal 2(4) agus Airteagal 3(1) de Rialachán (CEE) Uimh. 441/69’:

- Rialachán (CEE) Uimh. 776/78, an dara fleasc d’Airteagal 2,
- Rialachán (CEE) Uimh. 109/80, an dara fleasc d’Airteagal 1.”

Tagairtí ciorclacha

16.19. Is ionann tagairt chiorclach agus tagairt d’fhoráil eile a thagraíonn féin siar don fhoráil a thagair di. Moltar tagairtí den sórt sin a sheachaint.

Tagairtí srathacha

16.20. Is ionann tagairt shrathach agus tagairt d’fhoráil eile, a thagraíonn í féin do thríú foráil, agus mar sin ar aghaidh. Moltar tagairtí den sórt sin a sheachaint chun go mbeidh gníomhartha Aontais sothuigthe.

17

MÁS RUD É GO nDÉANTAR TAGAIRT DO GHNÍOMH NEAMHCHEANGAILTEACH SNA TÉARMAÍ ACHTACHÁIN ATÁ I nGNÍOMH CEANGAILTEACH, NÍ BHEIDH D'ÉIFEACHT AG AN TAGAIRT SIN AN GNÍOMH NEAMHCHEANGAILTEACH A DHÉANAMH CEANGAILTEACH. MÁS MIAN LEIS NA DRÉACHTÓIRÍ AN GNÍOMH NEAMHCHEANGAILTEACH, INA IOMLÁINE NÓ CUID DE, A DHÉANAMH CEANGAILTEACH, BA CHEART DÓIBH TÉARMAÍ AN GHNÍOMH SIN A LEAGAN AMACH A OIREAD IS FÉIDIR MAR CHUID DEN GHNÍOMH CEANGAILTEACH.

17.1. Níl sa chéad abairt den Treoirlíne seo ach ráiteas fírinne. Mar shampla: Má ghlactar cinneadh de thoradh rúin, is é an cinneadh an gníomh ceangailteach agus is gníomh polaitiúil go fóill é an rún nach bhfuil aon fheidhm cheangailteach ó thaobh dlí leis.

17.2 Baineann an dara habairt den Treoirlíne seo, go háirithe, leis na caighdeáin theicniúla a dhéanann comhlachtaí um chaighdeánú, nó a leithéidí, a tharraingt suas go minic. Is ualach róthrom oibre é go minic gníomh neamhcheangailteach fada a athscríobh. Is gnách gurb amhlaidh atá, mar shampla, nuair a dhéantar tuairisc ar thástálacha saotharlainne a chur i gcrích. I gcásanna den sórt sin, ní dhéantar tagairt ach amháin don ghníomh i dtrácht.

Sampla:

“Na torthaí tarra, nicitín agus aonocsaíde carbóin dá dtagraítear in Airteagal 3(1), (2) agus (3), nach mór a shonrú ar phaiceid toitíní, déanfar iad a thomhas ar bhonn modhanna ISO 4387 do tharra, ISO 10315 do nicitín, agus ISO 8454 d’aonocsaíd charbóin.

Fíorófar cruinneas na sonraí ar na paiceid i gcomhréir le caighdeán ISO 8243.”

Tá sé soiléir ón gcomhthéacs go bhfuil sé ar intinn ag an reachtóir an caighdeán dá dtagraítear a thiontú ina chaighdeán éigeantach.

17.3. Is féidir an tagairt do leagan na forála atá i bhfeidhm ag tráth glactha an ghníomh cheangailtigh a ghreamú go daingean, trí bhíthin uimhir agus dáta (nó bliain) an ghníomh neamhcheangailtigh dá dtagraítear a shonrú, nó foirmilthe amhail “sa leagan atá i bhfeidhm ...” (féach Treoirlíne 16, “tagairtí statacha, tagairtí dinimiciúla” freisin).

- 17.4.** Mar sin féin, má tá smacht le coinneáil ar théacs an ghnímh neamhcheangailtigh i dtrácht, ba cheart é a athlua. Mura bhfuil an gníomh neamhcheangailteach leagtha amach ina iomláine, is minic a bhíonn sé fós úsáideach an struchtúr a choinneáil, agus pointí nó sleachta áirithe a fhágáil bán, agus míniúchán a thabhairt i bhfonóta más gá. Mar an gcéanna, más rud é go bhfuil pointí nó iarscríbhinní le cur isteach, nárbh ann dóibh sa ghníomh atáirgthe, ba cheart iad a uimhriú mar a leanas “1a”, “1b”, agus mar sin de. Más rud é go gcuirtear pointe nó iarscríbhinn roimh Phointe 1 nó larscríbhinn I, Pointe “0” nó larscríbhinn “0” a bheidh ann.

Sampla:

- “3a. CINEÁLCHEADÚ CEE⁽¹⁾
Beidh deimhniú de réir mar a léirítear in larscríbhinn X i gceangal leis an gcineálcheadú CEE.
...
4. SIOMBAIL NA COMHÉIFEACHTA IONSÚCHÁIN CEARTAITHE
(4.1.)
(4.2.)
(4.3.)
4.4. Maidir le gach feithicil atá de réir cineál feithicle atá ceadaithe faoin Treoir seo, beidh greamaithe di, in áit fheiceálach a bhfuil teacht éasca uirthi
- [¹] Tá téacs na nIarscríbhinní cosúil leis an téacs atá i Rialachán Uimh. 24 ó Choimisiún Eacnamaíochta NA don Eoraip, go háirithe nuair nach mbíonn contrapháirt ag mír de Rialachán Uimh. 24 sa Treoir seo, tugtar a huimhir idir lúibíní mar iontráil chomharthach.”

Gníomhartha leasaitheacha

(Treoirlíne 18 agus Treoirlíne 19)

18

CUIRFEAR GACH LEASÚ A DHÉANFAR AR GHNÍOMH IN IÚL GO SOILÉIR. BEIDH LEASUITHE I bhFOIRM TÉACS ARNA CHUR ISTEACH SA GHNÍOMH A LEASÓFAR. CUIRFEAR TÉACS NUA IN IONAD FORÁLACHA IOMLÁNA (AIRTEAGAIL NÓ FORANNA AIRTEAGAL) DE ROGHA AR ABAIRTÍ, FRÁSAÍ NÓ FOCAIL AONAIR A CHUR ISTEACH NÓ A SCRÍOSADH.

NÍ BHEIDH AON FHORÁLACHA SUBSTAINTEACHA UATHRIALACHA, NACH gCUIRTEAR ISTEACH SA GHNÍOMH A LEASÓFAR, I nGNÍOMH LEASAITHEACH.

Prionsabal an leasaithe fhoirmiúil

- 18.1.** Is iondúil go ndéantar gníomh a leasú go páirteach trí leasú foirmiúil, is é sin le rá leasú téacsach ar an ngníomh féin ⁽¹⁸⁾. Mar sin, ní mór téacs an leasaithe a chur isteach sa téacs a leasófar.

Sampla:

“Airteagal 1

Leasaítear Rialachán ... mar a leanas:

- (1) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 13(1):
 - ‘1. An fhaisnéis staidrimh atá riachtanach do chóras Intrastat ...’;
 - (2) Leasaítear Airteagal 23 mar a leanas:
 - (a) i mír 1, scriostar pointe (f) agus pointe (g);
 - (b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:
 - ‘2. Féadfaidh na Ballstáit a fhorordú go ...’;
 - (c) cuirtear an mhír [mír 2a]* seo a leanas isteach:
 - ‘2a. I gcás soláthraithe faisnéise staidrimh ...’;
 - (d) cuirtear an mhír [mír 4]* seo a leanas leis:
 - ‘4. Áiritheoidh an Coimisiún go bhfoilseofar san Iris Oifigiúil ...’.
- (*) Féach an ráiteas i bpointe 18.13.5.

⁽¹⁸⁾ Is ionann maoluithe agus eisceacht ón riail seo (féach pointe 18.15).

- 18.2.** Níor cheart airteagail, míreanna nó pointí a athuimhriú mar gheall ar na fadhbanna a d'fhéadfadh teacht aníos a bhaineann le tagairtí i ngníomhartha eile. Mar an gcéanna, níor cheart spásanna bána, a fágadh tar éis airteagail nó codanna uimhrithe eile an téacs a scríosadh, a líonadh ina dhiaidh sin le forálacha eile, ach amháin má tá sé díreach mar an gcéanna leis an téacs a scríosadh.

Toirmeasc ar fhorálacha substainteacha uathrialacha

- 18.3.** Ba cheart nach mbeadh aon fhorálacha substainteacha nua, atá uathrialach maidir leis an ngníomh atá le leasú, sa ghníomh leasaitheach. Ós rud é gurb é an t-aon éifeacht dlí atá leis an ngníomh nua go leasófar an seanghníomh, tá deireadh le héifeachtaí an ghnímh ar a theacht i bhfeidhm. Is é an gníomh bunúsach amháin mar a leasaíodh a mhaireann agus is é a leanfaidh de bheith ag rialú iomlán an ábhair.
- 18.4.** Is fusa i bhfad téacsanna reachtacha a chódú leis an gcur chuige seo, ós rud é gur staid dhlíthiúil chasta a thagann as forálacha uathrialacha a bheith laistigh de bhailiúchán forálacha leasaitheacha.

Toirmeasc ar ghníomhartha leasaitheacha a leasú

- 18.5.** Ó tharla nár cheart go mbeadh aon fhorálacha substainteacha uathrialacha i ngníomh leasaitheach agus go dtiocfaidh deireadh lena éifeachtaí trí leasuithe a dhéanamh ar ghníomh eile, ní ceadmhach gníomhartha leasaitheacha a leasú. I gcás ina bhfuil tuilleadh leasuithe riachtanach, ní foláir go ndéanfar an gníomh bunúsach mar a leasaíodh roimhe sin a leasú arís.

Sampla:

Maidir le Cinneadh 1999/424/CBES ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 lena leasaítear Cinneadh 1999/357/CBES lena gcuirtear comhsheasamh 1999/318/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i gcoinne Phoblacht Chónaidhme na hIúgslaive chun feidhme, is Cinneadh é lena leasaítear Cinneadh (1999/357/CBES), lena leasaíodh, faoi seach, Cinneadh eile (1999/319/CBES).

Ba cheart é a bheith sonraithe cheana féin ag teideal Chinneadh 1999/424/CBES gur leasaíodh Cinneadh 1999/319/CBES le Cinneadh 1999/357/CBES. Tagann fadhbanna chun cinn freisin maidir le téarmaí achtacháin Chinneadh 1999/424/CBES. B'oiriúnaí i bhfad Cinneadh 1999/319/CBES a leasú go díreach.

Cineál an ghnímh leasaithe

- 18.6.** Go ginearálta, is fearr gur den chineál céanna iad an gníomh leasaitheach agus an gníomh a leasófar. Go sonrach, moltar gan Rialachán a leasú le Treoir.
- 18.6.1.** I bhforálacha áirithe den dlí príomha, áfach, fágfar an rogha maidir le cineál an ghnímh faoi na hinstiúidí, trí chumhacht a thabhairt dóibh “bearta” a ghlacadh nó trí chineálacha éagsúla gníomhartha a d’fhéadfaí a úsáid a chur in iúl go sainráite.
- 18.6.2.** Lena chois sin, d’fhéadfadh sé go raibh foráil sa gníomh atá á leasú go leasófaí an gníomh sin le cineál eile gnímh.

Leasuithe ar iarscríbhinní

- 18.7.** Is iondúil go ndéantar leasuithe ar iarscríbhinní ina bhfuil sleachta teicniúla in iarscríbhinn a ghabhann leis an ngníomh leasaitheach. Ní féadfar imeacht ón riail seo ach sa chás gur mionleasú an leasú sin.

Sampla:

“Leasaítear Iarscríbhinn II, Iarscríbhinn IV agus Iarscríbhinn VI a ghabhann le Rialachán ... i gcomhréir leis an Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo.”

Sa chás seo, ní mór foirmlithe réamhráiteacha lena saináithnítear raon feidhme na leasuithe go soiléir a chur san iarscríbhinn a ghabhann leis an ngníomh leasaitheach:

“IARSCRÍBHINN

Leasaítear Iarscríbhinn II, Iarscríbhinn IV agus Iarscríbhinn VI mar a leanas:

(1) in Iarscríbhinn II, cuirtear an méid seo a leanas in ionad pointe 2.2.5:

“2.2.5. ...”

Féadfar leasú simplí ar iarscríbhinn, áfach, a dhéanamh i dtéarmaí achtacháin an ghnímh:

Sampla:

“Airteagal ...

Leasaítear Rialachán ... mar a leanas:

(1) ... ;

(2) cuirtear an méid seo a leanas in ionad theideal Iarscríbhinn I:

“...”

Tagairtí a thabhairt cothrom le dáta

- 18.8.** Má bhíonn leasú le déanamh ar fhoráil atá luaite i dtagairt, ní mór iarmhairtí na forála ina ndéantar an tagairt a bhreithniú. Más rud é go bhfuil sé beartaithe tagairt a dhéanamh don fhoráil mar atá sí leasaithe, ní gá aon rud a dhéanamh más tagairt dhinimiciúil atá i gceist. Beidh gá le leasú eile a dhéanamh ina dhiaidh sin más tagairt statach atá i gceist.

Teideal ar ghníomh leasaitheach

- 18.9.** Ní mór uimhir an ghnímh atá á leasú mar aon le teideal an ghnímh nó aidhm an leasaithe a shonrú i dteideal an ghnímh leasaitheach.

Sampla:

An gníomh atá le leasú:

“Rialachán ... ón gComhairle maidir le feabhas a chur ar éifeachtúlacht struchtúr talmhaíochta”

An gníomh leasaitheach:

(teideal an ghnímh atá le leasú):

— “Rialachán ... ón gComhairle an ... lena leasaítear Rialachán ... maidir le feabhas a chur ar éifeachtúlacht struchtúr talmhaíochta.”

nó (aidhm an leasaithe a shonrú):

— “Rialachán ... ón gComhairle lena leasaítear Rialachán ... a mhéid a bhaineann le méid gabháltas talmhaíochta”.

- 18.10.** Má ghlacann institiúid, seachas an institiúid a ghlac an gníomh atá á leasú, an gníomh leasaitheach, ní mór ainm na hinstitiúide a ghlac an gníomh atá á leasú a shonrú sa teideal (le haghaidh tuilleadh eolais, féach pointe 16.10.1).

Sampla:

“Rialachán ... ón gCoimisiún ... lena leasaítear an larscríbhinn a ghabhann le Rialachán ... ón gComhairle ... maidir le ...”

Gníomh leasaitheach a dhréachtú

- 18.11.** Ní mór d’aithrisí i ngníomh leasaitheach na ceanglais chéanna a chomhlíonadh agus na ceanglais nach mór d’aithrisí i ngníomh uathrialach a chomhlíonadh (féach Treoirlíne 10 agus Treoirlíne 11). Tá feidhm speisialta ag baint leo, áfach, toisc nach bhfuil de chuspóir acu ach na fáthanna a ghabhann leis na hathruithe a dhéanann an gníomh leasaitheach a mhíniú: ní gá dóibh, dá bhrí sin, na fáthanna a ghabhann leis an gníomh atá le leasú a athlua.

18.12. Ní dea-chleachtas reachtach é leasú a dhéanamh ar aithrisí an ghnímh atá le leasú. Leagtar amach leis na haithrisí sin, in ord comhleanúnach, na fáthanna ar bhain leis an ngníomh an tráth ar glacadh é ina bhunfhoirm. Ní féidir ach trí chódú nó athmhúnlú an réasúnaíocht tosaigh agus na fáthanna a bhaineann leis na leasuithe a rinneadh ar an ngníomh i ndiaidh a chéile a chomhdhlúthú go comhleanúnach, leis na hoiriúnuithe is gá.

18.13. Déantar leasuithe i bhfoirm téacs a chuirtear isteach sa ghníomh atá le leasú. Ní mór leasuithe a bheith fite fuaite go leanúnach sa téacs atá le leasú. Go sonrath, ní mór struchtúr agus téarmaíocht an ghnímh atá le leasú a choinneáil slán.

18.13.1. Ar mhaithe le soiléire agus ag féachaint do na fadhbanna a ghabhann le haistriúchan go dtí na teangacha oifigiúla go léir, is fearr aonaid iomlána téacs a chur in ionad aonaid iomlána téacs (airteagal nó foroinn airteagail) ná abairtí nó aon téarma amháin nó níos mó ná sin a chur isteach nó a scriosadh, seachas i gcás dátaí agus figiúirí.

18.13.2. I gcás leasuithe iomadúla, ba cheart foirmlíú réamhráiteach a úsáid.

Sampla:

“Leasaítear Rialachán ... mar a leanas: ...”.

18.13.3. I gcás ina bhfuil roinnt forálacha den ghníomh céanna le leasú, cuirtear na leasuithe go léir le chéile in aon airteagal amháin, ina bhfuil abairtín réamhráiteach agus pointí a leanann ord uimhriúil na n-airteagal atá le leasú.

Sampla:

“Leasaítear Rialachán ... mar a leanas:

1. Leasaítear Airteagal 3 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

‘1. ...’;

(b) cuirtear an mhír [mír 5]* seo a leanas leis:

‘5. ...’;

2. cuirtear an t-airteagal [Airteagal 7a] (*) seo a leanas isteach:

‘Airteagal 7a

...”.

[*] Féach an trácht i bpointe 18.13.5.

- 18.13.4.** Má leasaítear roinnt gníomhartha trí ghníomh leasaitheach aonair, ba cheart na leasuithe a dhéanfar ar gach gníomh a leagan amach le chéile in airteagal ar leith.
- 18.13.5.** Is i modh normatach a dhéantar na cineálacha éagsúla leasuithe (téacs a chur in ionad téacs, téacs a chur isteach, téacs a chur leis, téacs a scríosadh), agus úsáidtear foclaíocht chaighdeánach.

Sampla:

“cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal X de Rialachán ...: ...”

“cuirtear an t-airteagal [Airteagal Xa] (*) seo a leanas isteach: ...”

“in Airteagal Y, cuirtear an mhír [mír X] (*) seo a leanas leis: ...”

“in Airteagal Z, scriostar mír 3.”

(*) Féadfar uimhir na foroinne atá le cur isteach nó atá le cur leis an téacs a chur san áireamh, nó gan í a chur san áireamh, san fhoclaíocht réamhráiteach. I gcás leasuithe casta, d’fhéadfadh go ndéanadh sainiú na huimhreach, agus más gá, faisnéis eile maidir leis an suíomh beacht ar ceart slíocht nua a chur isteach, anailís ar an ngníomh leasaitheach agus comhdhlúthú amach anseo a éascú.

- 18.13.6.** Toisc go bhfuil gá le forálacha substainteacha uathrialacha a sheachaint, is fearr leasuithe a bhaineann le dátaí, teorainneacha ama, eisceachtaí, maoluithe, fadú tréimhse agus tréimhse ama chur i bhfeidhm an ghnímh a chur isteach sa ghníomh atá le leasú.

Leasú substainteach

- 18.14.** Mar a shonraítear i bpointe 18.1, i gcás ina bhfuil gníomh le leasú, ba cheart é sin a dhéanamh, mar riail ghinearálta, trí leasú foirmiúil.
- 18.15.** Is féidir, áfach, mar gheall ar chúiseanna práinne nó ar chúiseanna praiticiúla eile agus mar gheall ar an tsimplíocht, gur mian leis an dréachtóir forálacha a chur i ngníomh arb ionann iad go fíorasach agus leasuithe substainteacha ar ghníomh eile. D’fhéadfadh leasuithe substainteacha den sórt sin a bheith bainteach le raon feidhme an ghnímh eile, maoluithe ar a oibleagáidí, eisceachtaí ó thréimhse chur i bhfeidhm an ghnímh, agus mar sin de.

Sampla:

“De mhaolú ar Airteagal ... de Rialachán ..., féadfar iarratais a dhéanamh tar éis ...”.

- 18.15.1.** Mar riail ghinearálta, agus go háirithe ar chúiseanna trédhearcachta, is fearr leasuithe substainteacha den sórt sin a sheachaint. I gcás ina n-úsáidtear leasú substainteach, tá an gníomh bunúsach fós gan athrú agus maolóidh na forálacha nua ón ngníomh sa chaoi is go bhfuil an seanghníomh, atá fós i bhfeidhm, taobh leis an téacs nua a chuireann cuid d'fhorálacha an tseanghnímh as éifeacht, a athraíonn raon feidhme na bhforálacha sin nó a chuireann leo.
- 18.15.2.** I gcás ina bhfuil raon feidhme an-teoranta ag leasú substainteach, tá sé inghlactha gan leasú téacsach a dhéanamh ar an ngníomh comhfhreagrach. Más leasuithe suntasacha iad na leasuithe, áfach, ní mór gníomh leasaitheach ar leith a ghlacadh.

19

MÁS GNÍOMH É NACH É AN PHRÍOMHCHÚIS ATÁ LEIS GNÍOMH EILE A LEASÚ, IS FÉIDIR LEIS AN nGNÍOMH SIN LEASUITHE AR GHNÍOMHARTHA EILE A LEAGAN AMACH, AG AN DEIREADH, AR GNÍOMHARTHA IAD ATÁ ANN DE BHARR ATHRUITHE A THUGANN SÉ ISTEACH. I gCÁS INAR LEASUITHE SUBSTAINTEACHA IAD NA LEASUITHE IARMHARTACHA, BA CHEART GNÍOMH LEASAITHEACH AR LEITH A GHLACADH.

- 19.1.** I gcásanna áirithe, déanann gníomh ina bhfuil forálacha uathrialacha an comhthéacs dlíthiúil d'aon réimse ar leith a athrú sa chaoi is gur gá gníomhartha eile lena rialaítear ábhair eile laistigh den réimse céanna a leasú. Sa mhéid gur tánaisteach amháin é an leasú i gcomparáid le príomhraon feidhme an ghnímh, níl feidhm ag an toirmeasc a leagtar amach i dTreoirlíne 18, ar toirmeasc é a bhaineann le forálacha substainteacha uathrialacha a chur i ngníomhartha leasaitheacha, maidir le forálacha uathrialacha agus leasaitheacha a chur taobh le taobh sa ghníomh céanna.
- 19.2.** Ar aon nós, ní mór gur leasú téacsach é an leasú i gcomhréir leis an riail a leagtar amach i dTreoirlíne 18.
- 19.3.** Ní mór an leasú a chur in iúl i dteideal an ghnímh ionas go mbeidh sé follasach, trí uimhir thagartha sheicheamhach an ghnímh atá le leasú a shonrú (féach pointe 8.3).

Sampla:

“Treoir 92/96/CEE ón gComhairle an 10 Samhain 1992 maidir le dlúthe, rialacháin agus forálacha riaracháin a bhaineann le hárachas saoil díreach a chomhordú agus lena leasaítear Treoir 79/267/CEE agus Treoir 90/619/CEE.”

- 19.4.** Más rud é go dtagann gníomh, nach raibh sé ceaptha é a bheith ina ghníomh leasaitheach, chun bheith le fírinne ina ghníomh leasaitheach, de bharr líon mór na bhforálacha leasaitheacha, ba cheart é a roinnt agus dhá ghníomh ar leith a dhéanamh den ghníomh sin, mar gheall ar na cúiseanna a leagtar amach i bpointe 18.3 agus i bpointe 18.4.

Forálacha críochnaitheacha, aisghairmeacha agus iarscríbhinní

(Treoirlíne 20, Treoirlíne 21 agus Treoirlíne 22)

20

DÉANFAR FORÁLACHA LENA LEAGTAR SÍOS DÁTAÍ, TEORAINNEACHA AMA, EISCEACHTAÍ, MAOLUITHE AGUS SÍNTÍ, FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA (GO HÁIRITHE NA FORÁLACHA SIN A BHAINNEANN LE HÉIFEACHTAÍ AN GHNÍMH AR CHORA REATHA) AGUS FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA (TEACHT I bhFEIDHM, SPRIOC-AM MAIDIR LE TRASÚÍ AGUS TRÉIMHSE AMA CHUR I bhFEIDHM AN GHNÍMH) A THARRAINGT SUAS I dtÉARMAÍ CRUINNE.

CUIRFEAR DÁTA IN IÚL ARNA SHONRÚ MAR LÁ/MÍ/BLIAIN I bhFORÁLACHA MAIDIR LE SPRIOC-AMANNA LE hAGHAIDH GNÍOMHARTHA A THRASÚÍ AGUS CHUR I bhFEIDHM GNÍOMHARTHA. I gCÁS TREORACHA, CUIRFEAR NA SPRIOC-AMANNA SIN IN IÚL AR SHLÍ GO RÁTHÓFAR TRÉIMHSE LEORDHÓTHANACH LE hAGHAIDH TRASÚÍ.

- 20.1.** I ngníomhartha dlí de chuid an Aontais, déantar idirdhealú, ag brath ar thréithe an ghnímh, idir dáta theacht i bhfeidhm agus an dáta a mbeidh éifeacht le forálacha. Ina theannta sin, is féidir le dáta chur i bhfeidhm an ghnímh a bheith éagsúil le dáta theacht i bhfeidhm an ghnímh nó leis an dáta a mbeidh éifeacht le forálacha.

A. TEACHT I bhFEIDHM

- 20.2.** Tagann gníomhartha reachtacha, de réir bhrí Airteagal 289(3) CFAE, i bhfeidhm an dáta atá sonraithe iontu nó, ina éagmais sin, an fichiú lá tar éis lá a bhfoilsithe (féach an tríú fómhír d'Airteagal 297(1) CFAE). Tá an ráiteas céanna fíor maidir le gníomhartha neamhreachtacha áirithe (féach an dara fómhír d'Airteagal 297(2) CFAE), i.e. iad siúd arna nglacadh i bhfoirm rialachán, treoracha atá dírithe chuig gach Ballstát agus cinntí nach sonraíonn cé chuige a bhfuil siad dírithe.

(a) Dáta theacht i bhfeidhm

- 20.3.** Ní mór teacht i bhfeidhm an ghnímh a shocrú ar dháta sonrach nó ar dháta arna chinneadh le tagairt do dháta a fhoilsithe.
- 20.3.1.** Ní féidir leis an teacht i bhfeidhm a bheith níos luaithe ná an dáta foilsithe.

- 20.3.2. Níor cheart an teacht i bhfeidhm a chinneadh le tagairt do dháta a shocrófar le gníomh eile.
- 20.3.3. Ní féidir teacht i bhfeidhm gnímh, ar bunús dlí le gníomh eile é, a chur de choinníoll ar theacht i bhfeidhm an ghnímh eile sin.
- 20.3.4. Ní féidir le haon ghníomh teacht i bhfeidhm roimh an dáta a shocrófar do theacht i bhfeidhm an ghnímh ar a bhfuil sé bunaithe.
- 20.3.5. Ní féidir teacht i bhfeidhm gnímh a chur de choinníoll ar chomhlíonadh coinníll nach féidir leis an ngnáthphobal a bheith eolach faoi.

(b) Treoirlínte maidir le dáta theacht i bhfeidhm a chinneadh

- 20.4. D'fhéadfadh cúiseanna praiticiúla nó breithnithe práinne a bheith ina mboinn chirt le gníomh a theacht i bhfeidhm roimh an bhfichiú lá tar éis lá a fhoilsithe. Is le haghaidh rialacháin is mó a d'fhéadfadh an gá sin teacht chun cinn. Bíonn feidhm ag na rialacha seo a leanas.
 - 20.4.1. Caithfear forais phráinne a bheith leis an ngníomh a theacht i bhfeidhm an tríú lá tar éis lá a fhoilsithe. I ngach cás, is gá a sheiceáil go bhfuil práinn cheart leis.
 - 20.4.2. Caithfidh sé a bheith ina fhíoreisceacht gníomh a theacht i bhfeidhm ar lá a fhoilsithe agus caithfidh údar sáraitheach a bheith leis an ngá sáraitheach sin — chun folús dlíthiúil a sheachaint, mar shampla, nó ionas nach mbeifear i mbun amhantraíocht ina leith — atá nasctha go dlúth le cineál an ghnímh (féach pointe 20.6). Caithfear aithris shonrach a bheith sa ghníomh ina dtugtar na cúiseanna iomchuí leis an bpráinn, ach amháin sa chás go bhfuil eolas maith ar an ngnáthchleachtas cheana féin (mar shampla, i gcás rialacháin lena socraítear dleachtanna onnmhairithe nó aisíocaíochtaí allmhairithe).
- 20.5. Is é dáta foilsithe an ghnímh an dáta a chuirtear an t-eagrán den Iris Oifigiúil ina bhfoilsítear an gníomh ar fáil iarbhír don phobal sna teangacha go léir in Oifig na bhFoilseachán.

(c) Bearta práinneacha

- 20.6. Ní mór na rialacháin sheachtainiúla agus laethúla, lena socraíonn an Coimisiún na tobhaigh onnmhairithe (agus/nó tobhaigh bhreise in earnálacha áirithe talmhaíochta), agus aisíocaíochtaí a bhaineann le trádáil le tríú tíortha, a ghlacadh chomh luath agus is féidir sula gcuirfeadh i bhfeidhm iad, go háirithe chun amhantraíocht a sheachaint.

- 20.7.** Dá bhrí sin, an cleachtas atá ann ná go dtiocfadh na rialacháin thréimhsiúla sin i bhfeidhm lá a bhfoilsithe nó an chéad lá oibre eile dá éis sin.

B. GABHÁIL ÉIFEACHTA

- 20.8.** Ní bhíonn dáta theacht i bhfeidhm ag treoracha, seachas iad siúd atá dírithe chuig gach Ballstát, ná ag cinní lena sonraítear cé chuige a bhfuil siad dírithe ach gabhann éifeacht leo ar fhógra a thabhairt ina leith do na seolaithe (an tríú fomhír d’Airteagal 297(2) CFAE).

C. DÁTA CHUR I bhFEIDHM

(a) Rialacháin a chur i bhfeidhm go cúlghabhálach

- 20.9.** Go heisceachtúil, agus faoi réir na gceanglas a bhaineann le prionsabal na deimhneachta dlíthiúla, féadfaidh éifeacht chúlghabhálach a bheith le rialachán. Cuirtear na focail “Beidh feidhm aige ón ...” ansin sa mhír a thagann tar éis na míre a bhaineann le teacht i bhfeidhm.

- 20.10.** Chun éifeacht chúlghabhálach a chur le gníomh, is minic a úsáidtear téarmaí amhail “don tréimhse ón ... go dtí an ...”, “ón ... go dtí an ...” (i gcás rialacháin maidir le taraif-chuótaí, mar shampla) nó na focail “le héifeacht ón ...” in airteagal seachas san airteagal deireanach.

(b) Cur i bhfeidhm rialachán a chur siar

- 20.11.** Uaireanta, déantar idirdhealú idir teacht i bhfeidhm rialacháin agus cur i bhfeidhm na socruithe arna dtabhairt isteach leis, ar féidir iad a chur siar. D’fhéadfadh sé gurb é cuspóir an idirdhealaithe go bhféadfar go gcumasófar na comhlachtaí nua dá bhforáiltear sa rialachán a chur ar bun láithreach agus go gcumasófar don Choimisiún bearta cur chun feidhme a ghlacadh faoina gcaithfear dul i gcomhairle leis na comhlachtaí nua sin.

- 20.12.** Más rud é gur gá cur i bhfeidhm cuid de rialachán a chur siar go dáta tar éis é a theacht i bhfeidhm, ní mór na forálacha lena mbaineann a shonrú go soiléir sa rialachán.

Sampla:*“Airteagal ...*

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh. Beidh feidhm ag Airteagal ... ón ...*”.

Ní mór foirmlithe mar a leanas, nach féidir an dáta a dheimhniú iontu óna mbeidh an fhoráil i dtrácht infheidhme, a sheachaint:

“Gabhfaidh éifeacht leis an Airteagal seo:

(a) tar éis comhaontú a thabhairt i gcrích idir na comhlachtaí cúitimh arna mbunú nó arna bhformheas ag na Ballstáit i leith a bhfeidhmeanna agus a n-oibleagáidí agus na nósanna imeachta um aisíoc,

(b) ón dáta arna shocrú ag an gCoimisiún tar éis dó a dhearbhu i ndlúthchomhar leis na Ballstáit gur tugadh comhaontú den sórt sin i gcrích,

agus beidh sé infheidhme ar feadh ré iomlán an chomhaontaithe sin.”

(c) Treoracha a chur chun feidhme

20.13. Ní mór idirdhealú a dhéanamh idir dáta theacht i bhfeidhm nó dáta do ghabháil éifeachta, ar thaobh amháin, agus dáta cur i bhfeidhm, ar an taobh eile, i ngach cás ina mbeidh am de dhíth orthu siúd ar a ndírítear an gníomh a gcuid oibleagáidí faoin ngníomh a chomhlíonadh. Is fíor é sin go háirithe i gcás treoracha. Leagfar amach forálacha maidir le cur chun feidhme in airteagal a thagann roimh an airteagal a bhaineann le teacht i bhfeidhm nó, de réir mar is iomchuí, roimh an airteagal a bhaineann leo siúd chun a ndírítear an gníomh.

Sampla:

“[Glacfaidh] na Ballstáit [na bearta is gá]; [Cuirfidh] na Ballstáit [i bhfeidhm na dlíthe, na rialacháin agus na forálacha riaracháin is gá] chun an Treoir seo a chomhlíonadh roimh an ... ar a dhéanaí. Cuirfidh siad an Coimisiún ar an eolas faoi sin láithreach.”

- 20.14.** Go háirithe i gcás treoracha a bheartaítear chun saorghluaiseacht earraí, daoine agus seirbhísí a áirithiú, d'fhonn cosc a chur ar bhacainní nua a chruthú de bhua difríochtaí i gcur i bhfeidhm fhorálacha na mBallstát suas go ceann na tréimhse forordaithe le haghaidh trasuí, ba cheart an dáta a shonrú óna gcaithfí forálacha náisiúnta a bheith i bhfeidhm.

Sampla:

“Faoin ... glacfaidh na Ballstáit agus foilseoidh siad na bearta is gá chun an Treoir seo a chomhlíonadh. Cuirfidh siad an Coimisiún ar an eolas faoi sin láithreach.

Cuirfidh siad na forálacha sin i bhfeidhm ón ...”

D. DEIREADH TRÉIMHSE CHUR I bhFEIDHM NÓ BAILÍOCHTA

- 20.15.** Féadfar a shainiú le hairteagal, i measc na bhforálacha críochnaitheacha, cén uair a scoirfidh cur i bhfeidhm an ghnímh nó a scoirfidh an gníomh de bheith bailí.

E. GNÍOMHARTHA NEAMHCHEANGAILTEACHA A CHUR CHUN FEIDHME

- 20.16.** Níl dáta do ghabháil éifeachta ná dáta cur i bhfeidhm ag gníomhartha nach bhfuil aon bhrí cheangailteach leo, amhail moltaí; d'fhéadfadh sé go n-iarrfar ar na daoine sin ar a ndírítear iad éifeacht a thabhairt do na gníomhartha sin faoi dháta áirithe.

F. RIALACHA A BHAINNEANN LE TRÉIMHSÍ A ÁIREAMH

(a) Tosach tréimhsí a shonrú

- 20.17.** Ach amháin mar a bhforáiltear a mhalairt go sainráite, cuirtear tús le tréimhse ag 00.00 uaire an dáta sonraithe^[19]. Is iad seo a leanas na nathanna is coitianta a úsáidtear chun tosach tréimhse a shonrú:

- > ón ... (go dtí an) ...
- > le héifeacht ón ...
- > gabhfaidh éifeacht le ... an ...
- > beidh éifeacht le ... ón ...
- > tiocfaidh ... i bhfeidhm an ...

[¹⁹] Féach Rialachán (CEE, Euratom) Uimh. 1182/71 ón gComhairle an 3 Meitheamh 1971 lena gcinntear na rialacha infheidhme maidir le tréimhsí, dátaí agus teorainneacha ama (IO L 124, 8.6.1971, lch. 1).

(b) Deireadh tréimhsí a shonrú

20.18. Ach amháin mar a bhforáiltear a mhalairt go sainráite, cuirtear deireadh le tréimhse ar mheán oíche an dáta sonraithe. Is iad seo a leanas na nathanna is coitianta a úsáidtear chun deireadh tréimhsí a shonrú:

- > go dtí an ...
- > beidh feidhm ag ... go dtí go dtiocfaidh ... , nó ... i bhfeidhm, cibé acu is túisce/luaithe ...
- > ... ar a dhéanaí ...
- > (ón ...) go dtí an ...
- > rachaidh ... in éag an ...
- > Scoirfidh ... d'fheidhm a bheith ag ... ón ...

21

DÉANFAR GNÍOMHARTHA AGUS FORÁLACHA A THIT AS FEIDHM A AISGHAIRM GO SAINRÁITE. MÁ GHLACTAR GNÍOMH NUA, BA CHEART AON GHNÍOMH NÓ AON FHORÁIL A AISGHAIRM GO SAINRÁITE MAR THORADH AIR SIN, AR GNÍOMH É NÓ AR FORÁIL Í A RINNEADH NEAMH-INFHEIDHME NÓ A D'ÉIRIGH IOMARCACH DE BHUA AN GHNÍMH NUA.

21.1. Má mheasann an reachtóir, agus gníomh á ghlacadh, nár cheart gníomhartha nó forálacha a rinneadh roimhe a chur i bhfeidhm a thuilleadh, toisc gur thit siad as feidhm, ní mór iad a aisghairm go sainráite leis an ngníomh mar is gá de réir phrionsabal na deimhneachta dlíthiúla. D'fhéadfadh go mbeadh gníomh tite as feidhm, ní hamháin mar go bhfuil sé neamh-chomhoiriúnach go díreach leis na rialacha nua, ach freisin mar gur leathnaíodh raon feidhme na rialacha, mar shampla. Os a choinne sin, ní gá gníomh a aisghairm más rud é gur tháinig tréimhse an chur i bhfeidhm a sainíodh ann chun críche.

21.2. Tá sé intuigthe nuair a dhéantar forálacha i ngníomhartha a rinneadh roimhe a aisghairm go sainráite nach ndéantar aon fhoráil eile a aisghairm, rud a laghdaíonn an baol go mbeadh éiginnteacht ann i dtaobh an leanfaidh d'fheidhm a bheith ag rialacha a bhí i bhfeidhm roimhe sin.

22

BEIDH GNÉITHE TEICNIÚLA AN GHNÍMH SNA HIARSCRÍBHINNÍ, DÉANFAR TAGAIRTÍ AONAIR DÓIBH I dtÉARMAÍ ACHTACHÁIN AN GHNÍMH AGUS NACH mBEIDH AON CHEART NUA NÓ AON OIBLEAGÁID NUA I gCEIST LEO NACH BHFUIL LEAGTHA AMACH SNA TÉARMAÍ ACHTACHÁIN.

DÉANFAR IARSCRÍBHINNÍ A THARRAINGT SUAS I gCOMHRÉIR LE FORMÁID CHAIGHDEÁNAITHE.

A. IARSCRÍBHINNÍ SA CHIALL IS BEAICHTE

- 22.1.** Úsáidtear iarscríbhinní sa chiall is beaichte mar mhodh chun ábhar a leagan amach ar leithligh ó chorp na dtéarmaí achtacháin, mar gheall go bhfuil sé teicniúil nó mar gheall ar an méid nó mar gheall ar an dá chúis. Samplaí dá leithéid d'ábhair ná rialacha atá le cur i bhfeidhm ag oifigigh chustaim, dochtúirí nó tréidlianna (amhail teicníochtaí anailísithe ceimiceán, modhanna samplála, agus foirmeacha atá le húsáid), liostaí de tháirgí, táblaí figiúirí, pleananna agus líníochtaí etc.
- 22.2.** I gcás ina bhfuil constaicí praiticiúla ar rialacha nó sonraí teicniúla a chur isteach sna téarmaí achtacháin, is é an cleachtas a mholtar ná iad a chur isteach in iarscríbhinn. Ní mór tagairt shoiléir a bheith ann i gcónaí sa chuid iomchuí de na téarmaí achtacháin don nasc idir na forálacha sin agus an iarscríbhinn (agus nathanna á n-úsáid amhail “atá liostaithe san iarscríbhinn” nó “atá leagtha amach in iarscríbhinn I”).
- 22.3.** Tá iarscríbhinn den sórt sin ina dlúthchuid den ghníomh, agus ní gá é sin a dhearbhú, dá bhrí sin, san fhoráil ina dtagraítear don iarscríbhinn.

22.4. Ní mór an focal “IARSCRÍBHINN” a chur isteach ag tús na hiarscríbhinne, agus is minic nach mbíonn gá le haon cheannteideal eile. Más rud é go bhfuil níos mó ná iarscríbhinn amháin ann, ba cheart iad a uimhriú le huimhreacha rómhánacha (I, II, III, etc.).

22.5. Cé nach bhfuil aon rialacha sonracha ann lena rialaítear cur i láthair iarscríbhinní, ní mór struchtúr aonfhoirmeach a chur ar na hiarscríbhinní mar sin féin agus iad a bheith foroinnte ar shlí go bhfuil an t-inneachar chomh soiléir agus is féidir, in ainneoin chomh teicniúil agus atá sé. Féadfar aon chóras iomchuí a úsáid maidir le huimhriú nó foroinnt.

B. GNÍOMHARTHA DLÍ ATÁ I gCEANGAL LE GNÍOMHARTHA EILE

22.6. Is féidir gníomhartha dlí eile a bhí i bhfeidhm roimhe a chur i gceangal le gníomh (gan a bheith “i gceangal mar iarscríbhinn”) lena bhfaomhtar na gníomhartha dlí sin i gcoitinne ar an slí sin. Is samplaí de ghníomhartha a d’fhéadfaí a leagan amach ar an tslí sin ná rialacha maidir le fochomhlachtaí agus comhaontuithe idirnáisiúnta.

22.6.1. Maidir le gníomhartha den sórt sin atá i gceangal, go háirithe comhaontuithe idirinstiúideacha, d’fhéadfadh go mbeadh iarscríbhinní acu iad féin.

22.6.2. Ní chuirtear an focal “IARSCRÍBHINN” roimh ghníomhartha den sórt sin.

CONAS TEACHT AR FHOILSEACHÁIN DE CHUID AE

Foilseacháin saor in aisce:

- cóip amháin:
ar láithreán gréasáin EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- níos mó ná cóip amháin nó póstaeir/léarscáileanna:
ó ionadaíochtaí an Aontais Eorpaigh (http://ec.europa.eu/represent_ga.htm),
ó na toscaireachtaí i dtíortha neamh-AE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_ga.htm),
trí theagmháil a dhéanamh leis an tseirbhís Europe Direct (http://europa.eu/contact/index_ga.htm)
nó trí ghlaoch a chur ar 00 800 6 7 8 9 10 11 (uimhir shaorghlao as áit ar bith in AE) (*).

(*) Bíonn an fhaisnéis a thugtar saor in aisce, agus formhór na nglaoanna (cé go bhféadfadh roinnt oibrítheoirí, boscaí gutháin nó óstáin táille a ghearradh ort).

Foilseacháin a bhfuil praghas orthu:

- ar láithreán gréasáin EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Parlaimint na hEorpa

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Coimisiún
Eorpach

Oifig na bhFoilseachán

ISBN 978-92-79-49127-6
doi:10.2880/859125